DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-89. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR.

16 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 10. SZÁM. 1930 JANUÁR 14. KEDD.

12 FILLÉR

Si vis pacem...

A régi latin közmondás ugy szól: *Si vis pacem, para bellum* — ha békét akarsz, készülj a háborura. Ezzel szemben nemrég Briand, Franciaország külügyminisztere egyik parlamenti beszédében azt hangoztatta, hogy egyszer már szakitani kell az ósdi latin tétellel, amelynek ezentul már olykép kell hangzania: *Si vis pacem, para pacem* — ha békét akarsz, készülj a békére.

Ez igen elmés fordulat volt s minthogy a franciák rendkivül fogékonyak az elmésség iránt, zajosan megtapsolták a külügyminiszter szavait.

Ámde más az elmés szólam és más a reális gyakorlat. Ez a világháboru óta, — sajnos — rendszerint meghazudtolja a legzengzetesebb mondások tartalmát. És szembeállitva a Hamisságot az Igazsággal, eddig rendszerint a Hamisságnak juttatta a győzedelmi pálmát.

Most nyitva áll Hágában a világtörténelmi aréna, ahol a világ szeme előtt nyiltan tusakodik az engesztelékenység szelleme, a kárhozatos önzésnek fékezhetetlen kapzsiságával: a béke a háboruval. Most adva van az alkalom, hogy a hatalmak, az erősebbek, a győztesek megértéssel, belátással, a legyőzött, kifosztott és megalázott népek sulyos helyzetének lelkiismeretes és böles mérlegelésével hozzáfogjanak a békepalota müvének megalapozásához és felépitéséhez. Most itt az ideje, hogy nemcsak szép és elmés szólamokkal, hanem döntő elhatározással és megváltó cselekvéssel szolgálják a béke nemzetközi érdekét.

A Hágából érkezett jelentésekből azt látjuk azonban, sajnos, azt kell látnunk, hogy a Hamisságnak még mindig több szószólója és nagyobb orchestruma van, mint a nemes erkölcsök tiszta mezében küzdő Igazságnak. Csoda lesz, ha mégis győzelmet arat az egyenlőtlen harcban.

Mert lássuk, mi történt eddig Hágában?

Briand mellett most ott áll Tardieu, a francia kormány feje, aki a Kamarában ülő nacionalista csoporttal kacérkodván, jóval élesebb álláspontot foglalt el Németországgal szemben, mint koncilians külügyminisztere. Ez megnyilvánult egyrészt a szankciók, másrészt a revizió lehetőségének kérdésében és megnyilvánult a francia miniszterelnök egy nyilatkozatában, amelynek éle méltán sérthette a német delegáció önérzetét. Ezt a nyilatkozatot utóbb reparálni is kellett.

Ami pedig a keleti reparációkat illeti, e kérdés körül nagy tülekedés folyik a kulisszák mögött és a felszinen egyaránt. A kisantant prepotens képviselői szakadatlanul ágálnak, össze-vissza nyilatkoznak, intrikálnak és fenyegetőznek s a nemzetközi sajtónak egy része — érthető okokból — készséggel viszhangozza gonoszságaikat. Titulescu egy hisztérikus kijelentésében odáig ment, hogy meg fenyegette Magyarországot olyan szankciókkal, aminőket Franciaország a Ruhr-vidék megszállásával alkalmazott Németországgal szemben. A kisantant változatlanul azt követeli, hogy Magyarország vállaljon ujabb reparációkat egyrészt, másrészt pedig mondjon le a 250-ik szakaszról, amely az idegen impériumokhoz csatolt magyarságnak érdekeit védi.

Ha a kisantant elérné erőszakolt célját, akkor ez annyit jelentene, hogy Hágában revideálnák a trianoni szerződést: *in peius* Magyarország rovására. De hasonló helyzet áll fenn Bulgáriára nézve is, amelytől szintén azt követelik, hogy mondjon le a neuillyi szerződés 141-ik szakaszáról, amely — a háboru előtti államadósságokra vonatkozólag — bizonyos fizetésekre kötelezi azokat a hatalmakat, amelyek a háboru után bolgár területek birtokához jutottak.

A győztes hatalmak részéről az egész vonalon változatlanul az a törekvés nyilvánul meg, hogy a legyőzött népekre minél nagyobb terheket rakjanak és önmagukról minden terhet elháritsanak. Ezt nevezik ők a háboru végleges likvidálásának.

Ezzel a szellemmel szembeszállni és helytállani az igazság és a nemzet fenyegetett érdekeinek védelmében: emésztő, nehéz feladat. Bethlen István gróf — erről is szólnak a hágai jelentések — egyéniségének sulyával és elismert tekintélyével erős küzdelmet viv odakint az ország javaiért. Rendületlenül helytáll ádáz ellenségeink kereszt-tüzében és védi az ország igazát.

Nekünk megnyugvásunk lehet, hogy ily döntő jelentőségü események zajlása és érlelődése közben ily megfontolt erős férfiu képviseli Magyarországot. Neki pedig megnyugvására szolgálhat az, hogy nehéz küzdelmét a nemzet bizalma kiséri és az ország mint egy ember esztatlanul a háta mögött áll.

—

Két napon át tanácskoztak Hágában a magyar ügyekről, de döntés még nincs

A magyar delegáció viaskodása Hágában az igazságért — A holland sajtó szerint megegyezésre nincs kilátás — A kisantant arra akarja rábirni a nagyhatalmakat, hogy Magyarországra nyomást gyakoroljanak

Hága, jan. 13. Bethlen István gróf és a magyar delegáció vasárnap ugyszólván egész napon át tanácskozott a hágai konferencián szereplő magyar kérdésekről. Ma délelőtt 10 órakor ismét megbeszélésre ültek össze a nagyhatalmak delegátusai és Magyarország képviselői, hogy most már a kisantant képviselőivel együtt vitassák meg a magyar jóvátétel kérdését. Ez a megbeszélés déli egy óráig tartott és délután 3 órakor majd este 6 órakor is folyt.

E tárgyalások teljesen bizalmas jellegüek és lefolyásukról semmi sem szivárgott ki.

Még hivatalos közlést sem adtak ki a megbeszélésekről és a tanácskozásban résztvevő delegátusok teljes diszkréciót fogadtak, ugy hogy egyelőre senkinek sem lehet hiteles információja arról, hogy mi történt e megbeszéléseken.

A tegnapi tárgyalásokról szárnyra kelt hirek nem felelnek meg a valóságnak, mert ezekről sem nyilatkoztak a tanácskozásokon résztvevők és igy alaptalan az a hir is, mintha Olaszország azt a javaslatot tette volna, hogy Magyarország jóvátétel cimén 250 millió arany frankot fizessen. Az elterjedt hirek részben kombinációk, részben pedig a kisantant köréből sugalmazott közlemények. A helyzettel ismerősök ugy látják, hogy a kisantant, miként más hasonló alkalommal tette, pozitiv megállapodások létrejötte előtt olyan hireket és információkat igyekszik belevinni a köztudatba, amelyek alkalmasak arra, hogy a magyar közvéleményt félrevezessék és nyugtalanitsák. Ebbe a kategóriába tartozik a 250 millió arany frank fizetéséről szóló hir is.

Tény csupán az, hogy **a kisantant követeli, hogy Magyarország jóvátételt fizessen és politikai presztizskérdésből hangoztatja ennek a szükségét.** — A kisantant most is azzal érvel, hogy mint „győző" nem zárhatja le a háboru mérlegét passziv szaldóval és ezért ki kell tartania álláspontja mellett, hogy Magyarország jóvátételt tartozik fizetni.

A 250. szakaszra vonatkozóan **a kisantant már hajlandó volna engedni az agrárperekben, de követeli, hogy a nem agrártermészetü perekben a magyar kormány mondjon le a vegyes döntőbiróság illetékességéről** és ezeket a pereket ne a vegyes döntőbiróság döntse el. A magyar kormány ezzel az álláspontjával szemben fenntartja eredeti állásfoglalását és a békeszerződés 250. szakaszának érvényességét illetően semmiféle korrektivumba nem megy bele.

Tovább tárgyalnak a magyar kérdésről.

Hága, jan. 13. Titulescu ma délután az olasz delegátusokkal hosszabb megbeszélést folytatott.

Hága, jan. 13. Hétfőn délután fél öt órakor a nagyhatalmak delegátusai tovább folytatták a magyar kérdés megoldására irányuló tárgyalásokat.

Hága, jan. 13. Ma délelőtti tárgyalás során a francia és német jogászok álláspontja a szankció kérdésében lényegesen közeledett egymáshoz.

Hága, jan. 13. A nagyhatalmak delegátusai ma egész nap folytatták a megbeszéléseket a magyar kérdés megoldásának előkészitése céljából. A délelőtti értekezleten **magyar részről Wekerle Sándor, Korányi Frigyes és Gajzágó László vettek részt. Az értekezleten a kisantant delegátusai is jelen voltak. A tárgyalás tisztán technikai természetü volt.** — Délután nagy-

Faipar rt. butorüzlete Király uccán bent 4 sz. alatt van

hatalmak delegátusai a kisantant képviselőivel tanácskoztak, — az utóbbiak eltávozása után este 7 órakor ismét a magyar delegátusokat kérették tárgyalásra. Azon az előbbi értekezleten, mely este 7 órakor ért véget, azokról a nem optáns ügyekről tárgyaltak, amelyek jelenleg a döntőbírósághoz tartoznak.

Belgrád, január 13. A Pravdának jelentik Hágából: Délután a hitelező nagy hatalmak tárgyaltak a kis hatalmak képviselőivel, különösen a kisantant tagjaival olyan alap létesitéséről, melyből kifizetendők volnának a régi monarchia fennmaradt adósságai. E tekintetben ugylátszik megegyezés létesül.

Hága, január 13. Ma délután 3 órakor *három ülés kezdődött*. Az egyik a hat meghivó hatalom ülése, a másik a keleti jóvátételi ügyekre kiküldött bizottság és a harmadik a nemzetközi jóvátételi bank bizottságának ülése.

Páris, jan. 13. *Loucheur ma este Párisba utazott és holnap utazik vissza Hágába.*

Hága, jan. 13. A *Vaterland* irja: *A kisantant államok azzal fenyegetőznek, hogy nem irják alá a német jóvátétel záró jegyzékét, ha nem történik megyegyezés az optánskérdésben. Minden törekvésük az, hogy a hat megbizó hatalmat rávegyék, hogy Magyarországra nyomást gyakoroljanak.* A Nieve Rotterdamche Courant meg van győződve arról, hogy *a jóvátételi kérdésben nem Hágában fogják kimondani az utolsó szót.*

A többi lap is ugy állitja be, hogy nem is remélhető, hogy Hágában megegyezés jöjjön létre.

Cáfolat.

Budapest, jan. 13. A budapesti olasz királyi követség a „Reggel“ c. lapnak azzal a hirével kapcsolatban, hogy Brocchi olasz delegátus tervezete szerint Magyarország 250 millió aranykorona ujabb jóvátételi fizetésre volna kötelezendő és le kellene mondani a trianoni békeszerződés 250-ik cikkében foglalt jogairól, kérdéssel fordult a hágai olasz delegációhoz, az olasz delegáció a következő választ adta:

A „Reggel“-nek a hire elejétől végig és minden részében alaptalan. Semmiféle összegről eddig szó nem volt. Az összegekre vonatkozó közlés nyilván tendenciózus.

Bethlen miniszterelnök: „inkább hagyjuk el Hágát, minthogy rossz megegyezést kössünk“

Hága, jan. 13. Szombaton este Adaci párisi japán nagykövet nagy vacsorát rendezett, amelyen Bethlen miniszterelnök körülbelül egy óráig tartó megbeszélést folytatott Benes cseh külügyminiszterrel.

Tegnap Bethlen, Walko, Wekerle és Korányi a Binnenhofban Loucheurrel és a bizottság néhány tagjával tanácskoztak. Ezt a tanácskozást délután a nagy- és kisantant szakértőinek találkozása, majd ismét a nagyantant szakértőinek és a magyar delegátusoknak a tárgyalásai folytatták egészen este negyednyolcig.

A hágai tárgyalások zárt ajtók mögött a legnagyobb titokban folynak, alapjuk a már többször ismertetett Brocchi-terv, amely ellen a kisantant, legfőképpen Románia erélyesen tiltakozik.

Kétségtelennek látszik, hogy a nagyantant a kisantantra és mireánk egyformán igyekszik bizonyos nyomást gyakorolni, hogy a közös kasszához való hozzájárulást minden oldalról elérje. Sajnos, eddig nagyantant állam nem jelentette ki, hogy Magyarország teljesen eleget tett jóvátételi kötelezettségének és ennek következtében jogos a félelem, hogy mégis fognak tőlünk jóvátételt követelni. Franciaország nem ejti el, csak igényeinek minimális határig való leszoritására kényszeriti a kisantantot, Olaszország bizonyos foku megértést mutat a magyar álláspont iránt, de erre nézve még nem nyilatkozott, Anglia pedig a háttérben maradva, nem akar ellentétbe kerülni Franciaországgal.

A Brocchi-terv egyelőre elintézetlen pontjaira vonatkozólag Bethlen miniszterelnök vasárnap formálisan is kijelentette, hogy Magyarország nem fizet ujabb reparációt. Bethlen gróf továbbra is ragaszkodik a döntőbíróságok illetékességéhez, vagyis a békeszerződés 250. §-ához. Amint Bethlen gróf ismételten kijelentette: bármennyire is óhajtja a megegyezést, Magyarországra nézve mégis sokkal előnyösebb, ha megegyezés nélkül hagyjuk el Hágát, semhogy ránk nézve kedvezőtlen megegyezés jöjjön létre.

A magyar delegáció álláspontja

Milyen alapon mozogtak az eddigi tárgyalások.

Hága, jan. 13. A magyar kérdés rendezésére irányuló tárgyalások anyagáról és a magyar delegáció álláspontjáról a magyar delegáció körében a Magyar Távirati munkatársának a következő felvilágositást adták:

A tárgyalások azon a javaslaton épülnek, melyet az olasz delegáció dolgozott ki, követésképen a 250. szakasszal kapcsolatos kérdések megoldására. A magyar álláspont változatlanul fenntartja a 250-ik szakasz érvényét és követeli a döntőbiróság müködését.

A multra nézve az agrár perek tárgyában pénzügyi megegyezés jön létre, még pedig ugy, hogy egy alapot létesitsenek. Ennek az alapnak létesitéséről folynak most a tárgyalások a nagy hatalmak és a kisantant delegátusai között. — A tendencia az, hogy lehetőleg minél több peres ügyet záros határidőn belül méltányos egyezséggel intézzenek el. Azoknak a feleknek igényeit, akiknek perében egyezség nem jött létre, az emlitett külön alap elégitené ki. A döntőbirósá-gok állapitják meg, hogy kik károsultak és kik tarthatnak igényt megfelelő kártalanitásra. A magyar álláspont szerint e megoldás tervezet kizárólag az agrárreformokkal kapcsolatos perekre vonatkozik, mig a többi per tovább folyik a döntőbiróság előtt.

Ami a jóvátétel kérdését illeti, továbbra is fennáll Magyarországnak az az álláspontja, hogy 1943 után jóvátételt fizetni nem képes. A békeszerződés egyéb szakaszaiból folyó kötelezettségek végleges rendezése céljából Magyarország hajlandó bizonyos áldozatokat hozni 1943 után, ami lehetővé tenné, hogy ezeket a követeléseket, amelyek azonban nem a jóvátételre vonatkoznak, kölcsönösen töröljék.

Romániától jóvátételt kell követelnünk.

Bécs, jan. 13. A „Neue Freie Presse“ hágai tudósitója beszélt Bethlen István gróf miniszterelnökkel. — A miniszterelnök a következőket mondotta:

— Schober kancellárral megvitattuk valamennyi kérdés komplekszumát, mely közös Ausztria s Magyarország között és ezt kifejezetten hangsulyozni akarom — hogy nézetünk teljes egyöntetüségét állapitottuk meg.

A lap tudósitója figyelmessé tette a miniszterelnököt azokra a hirekre, amelyek belpolitikai téren való osztrák-magyar együttmüködésről szólnak és rámutatott arra, hogy ezeket a hireszteléseket a mostani hágai döntőjelentőségü napokban bizonyára nem célzat nélkül terjesztik Hágában.

Gróf **Bethlen** István miniszterelnök a következőket válaszolta:

— Az a gondolat, hogy Magyarországnak része lett volna a legutóbbi időknek osztrák belpolitikai eseményeiben annyira groteszk, hogy cáfolni sem érdemes. **Ausztria egyébként a jelen pillanatban kedvezőbb helyzetben van mint Magyarország, mert hiszen önök a legjobban tudják, hogy mit kivánnak és mit akarnak önökkel szemben elérni, ezzel szemben mi még nem ismerjük a velünk szemben álló fél szándékát.** Ami a saját szándékainkat illeti, **hajlandók vagyunk, hogy a mult likvidációjának érdekében áldozatokat hozzunk, azonban a dolog természetében van, hogy nem lehet Magyarországtól egyoldalu áldozatot követelni.** Ez nem jelenti a háboru likvidálását. Gondolja meg, a jogi felfogás szerint az elkobzott erdélyi birtokokat nem osztották szét és nem is lehet szétosztani, ugy hogy itt a legegyszerübb megoldás restitució in integrum lenne. **Románia mintegy 250—300 ezer hektárt szakitott ki. Ezért a területért jóvátételt kell követelni, a követelésekről semmi körülmények között sem mondhatunk le.**

— Az optáns kérdés terén remélem sikerülni fog megegyezésre jutni. **Mi a magunk részéről mindent meg fogunk tenni, hogy bizonyos egyezségre jussunk, azonban csak egyezségről lehet szó és nem teljes megoldásról.**

A miniszterelnök ezután az 1943 utáni jóvátételi fizetési követelésekről beszélt és **annak a reményének adott kifejezést, hogy sikerülni fog Magyarország jogi szempontját teljes mértékben megvédelmezni.** — Végül kijelentette a miniszterelnök, hogy nem utazik el Hágából addig, mig a német külügyminiszterrel való beszélgetés során nem állapitják meg azt a tényt, hogy a magyar-német barátság változatlanul bensőséges.

Harisnya és zsebkendő
nagy választék
állandó ujdonságok.
Kipróbált minőségek.
KARDOS LÁSZLÓ
DEBRECEN, KOSSUTH UCCA 9.
Elsőrendü vászon- és kelengye üzlet.
Alapitási év: 1831.
Szigoruan szabott készpénzárak.
Kiváló minőségek. Szakszerü kiszolgálás.

Modern rádiók, csillárok
varrógépek, kerékpárok, gramofonok a legnagyobb választékban, legolcsóbb árban
6, 12, 18 havi részletre
Katz Andor cégnél
Piac ucca 83. (Király ucca sarok.) Telefon 7-78.

Presszióról beszélnek

Hága, január 13. (Érkezett délután 4 órakor.) A Courant Loucheurtől nyert tájékoztatás alapján a vasárnap délelőtti megbeszélések eredményét a következőkben ismerteti:

Megegyezés jött létre az olaszok párisi javaslata tárgyában, amelynek értelmében közös pénztárt létesitenek és ebbe mindkét fél köteles befizetéseket tenni. Ha ebben a pénztárban elegendő pénz lesz, akkor az optánsokat követeléseikkel a vegyes döntőbiróságokon keresztül ehez a pénztárhoz utasitják. A csehek is hajlandók tetemes összeggel hozzájárulni a pénztárhoz, de a magyarok vasárnap délelőtt még nem tudták megmondani, hogy mekkora összegnek kell lenni a pénztárban.

Nem sikerült előbbre jutni a 250. szakasz kérdésében. A kisántánt államai nem hajlandók abba belemenni, hogy a magyar alattvalók később ujabb optánskövetelésekkel állhassanak elő. Ami az 1943 után fizetendő jóvátételeket illeti, a nagy hatalmak készek ezen a ponton a rendezést megkönnyiteni, ha az igényeket leszoritják. A kisantant államok azon a felfogáson vannak, hogy ezen az alapon lehet tárgyalni komolyan.

Ez tehát a válasz — irja a lap — Bethlen István grófnak arra a kijelentésére, hogy Magyarország hajlandó 1943 után valamit fizetni.

Megérkeztek Hágába az optánsok megbizottai is, akiket szintén meghallgattak a közös pénztár kérdésében. Loucheur kijelentése szerint a helyzet egyre tisztul. Ha hétfőn folytatják a tanácskozásokat, akkor megvan a kilátás egy kedvező fordulatra

Amennyiben azonban a kisantant államok és Magyarország összejövetelén (délután 3 órakor) a felek nem engednének álláspontjukból, akkor délután 5 órakor a keleti jóvátételi bizottság plenáris összejövetele pressziót igyekszik majd gyakorolni.

Bethlen ujabb nyilatkozata

London, jan. 13. A Times hágai levelezője beszámol azokról a nagy erőfeszitésekről, melyekkel a kuliszák mögött a magyar kérdés elintézéséről tanácskoznak és ezzel kapcsolatban közli Bethlen István gróffal folytatott beszélgetését.

Bethlen István gróf rámutatott az okokra, hogy miért nem fizethet Magyarország jóvátételt 1943. után, majd igy folytatta:

— **Amidőn Németországnak és minden más államnak könnyitéseket adnak, Magyarország a legnagyobb igazságtalanságnak tekintené, hogy az általa fizetett jóvátételi összegeket 1943-an tul is kiakarják terjeszteni. Hajlandó azonban beleegyezni abba, hogy 1943 után a nem jóvátételi terhek likvidálására annuitásokat fizessen, de Magyarország ezt csak ugy vállalja, ha bevételeit felszabaditják a jóvátételi terhektől és nem kivánják, hogy a magyar optánsok feladják kártalanitásra vonatkozó jogaikat, melyeket a trianoni békeszerződés 250-ik szakasza biztosit számukra a vegyes döntő biróság előtt, végül ha nem akarják a magyar optánsok igényeit más államok követeléseivel kompenzálni.** — Ha ezeket a feltételeket teljesitik, Magyarország kész arra, hogy módus procedendit keressen az agrár perek közös megoldására nemzetiközi biróság előtt a 250. szakasz alapján. A kisantant képviselői — teszi hozzá a levelező — különösen **a románok erősen szembehelyezkednek a magyaroknak azzal a készségével, hogy a döntőbiróság hatásköre érvényben maradjon, de kétségtelen, hogy Magyarországot nem lehet rábeszélni feltételeik módositására.**

Összeül a Népszövetség

Grandi nem akarja, hogy a nyomában mindig rendőrök járjanak.

Genf, január 13. Briand tegnap este 21 óra 40 perckor, középeurópai időszámitás szerint, Genfbe érkezett. A francia külügyminiszter azonnal a francia bizottság szállására hajtatott.

Genf, január 13 .Henderson, angol külügyminiszter a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy nagy fontosságot tulajdonit a népszövetség most megnyiló ülésének.

Az optánskérdésre vonatkozólag, amelynek a tanács előtt Henderson az előadója, kijelentette, hogy e kérdés sorsa a hágai értekezlettől függ, mert csak abban az esetben kerül az ügy a népszövetség tanácsa elé, ha azt Hágában nem sikerül elintézni. Henderson csak ismertetni fogja a tanács előtt a helyzetet.

Az angol külügyminiszter kijelentette, hogy — sajnos — kedd estén tul nem maradhat Genfben, tekintettel arra, hogy a londoni értekezlet előkészitő munkálatai hamarabb elkészülnek, mint gondolták. A népszövetség tanácsában Delton fogja helyettesiteni. (MTI.)

Genf, január 13. Azt a szállodát, a melyben Grandi, olasz külügyminiszter és az olasz delegáció tagjai a népszövetség tanácsának ülésezése alatt tartózkodni fognak, a rendőrség állandóan őrizet alatt tartja. Az utvonalat, melyen az olasz delegáció tagjai végigmennek, szintén detektivek fogják figyelni. A helybeli rendőrség megerősitésére más kantonok is vezényeltek ki rendőrosztagokat. (MTI.)

Genf, január 13. Grandi, külügyminiszter, aki mint az olasz delegáció vezetője, először vesz részt a népszövetség tanácsának ülésén, vasárnap este Genfbe érkezett. A rendőrség szigoru intézkedéseket tett a rend fenntartásának érdekében. Az állomásról a vonat érkezésekor eltávolitották a közönséget és a pálya udvart harminc csendőr és sok detektiv őrizte.

Genf, január 13. Grandi, olasz külügyminiszter egy ujságiró előtt kijelentette, hogy egyáltalában nincsen megelégedve az érdekében hozott biztonsági intézkedésekkel. **Nem vagyok fogoly** — jelentette ki Grandi — **szabadon akarok cselekedni és közlekedni Genfben és nem akarom, hogy nyomomban mindig rendőrök járjanak.**

Elfogtak egy „merénylőt", aki riasztópisztolyt akart elsütni a tanácsülésen.

Genf, január 13. A merényletektől rettegő genfi rendőrség közvetlenül a Népszövetségi Tanács ülésének a megnyitása előtt már-már azt hitte, hogy elfogta az antifasiszta terrorszervezet egyik tagját. Azt hitték, hogy revolveres merényletet akartak elkövetni a népszövetségi tanácsülésen. A népszövetségi palota főkapujában ugyanis egy fiatalember be akart surranni az épületbe. A detektivek észrevették és belépőjegyet kértek tőle. A fiatalember izgatottan viselkedett. Igazolásra szólitották fel, mire kiderült, hogy semmiféle irás nem volt nála, viszont zsebében revolverszerü tárgy domborulata látszott. Megmotozták és kiderült, hogy zsebében tényleg revolver van.

Azonnal a legközelebbi rendőrparancsnokságra vitték, ahol fegyverszakértők vették át a revolvert. — Ezek hamar megállapitották, hogy egyszerü riasztópisztolyról van szó. A minden ízében reszkető fiatalember elmondotta hogy Strupf Pálnak hivják és Wintertur, svájci városkában lakik. Genfbe azért jött, hogy

Ma és holnap még a

SZERELEM ÁLMA

Holnapután: jön a nagy

MEGLEPETÉS.

URÁNIA.

riasztópisztolyát eldurrantsa a tanácsülésen és figyelmeztesse a Népszövetséget, hogy teljesen elhanyagolja a rák-betegség elleni küzdelmet. A fiatalember atyja már évek óta rákbetegségben szenved és a finnak minden reménye a népszövetségben volt, amelyről azt hitte, hogy segiteni tud apja baján, a rákbetegség módszeres kutatásával.

Németországban leszállitották a kamatlábat

Berlin, január 13. A birodalmi bank központi bizottsága a váltódiszkontkamatlábat ma délelőtt 7 százalékról 6½ százalékra, a lombard-kamatlábat 8 százalékról 7½ százalékra csökkentette.

A német kamatláb leszállitása nagy befolyással volna a Magyar Nemzeti Bank állásfoglalására is, mert pénzügyi körökben köztudomásu, hogy az Angol Bank második kamatlábleszállitása után nálunk főleg azért nem történt meg a bankráta leszállitása, mert Németország még a régi ráta fenntartása mellett foglalt állást.

Itéletidő az angliai partvidéken

Elsülyedt egy vontató gőzös három tiszttel és 20 főnyi legénységgel. — Nagy károkat okozott a vihar a szárazföldön is.

London, január 13. Az északról jövő nagyobb depresszió nyomása olyan itéletidőt hozott magával, a milyenre régen nem emlékeznek. A **La Manche csatornában a vihar elsülyesztett egy Admiralitás nevü vontató gőzöst, melyet tengeri hadgyakorlatok alkalmával uszó céltáblák vontatására használtak. — A gőzös három tisztje és 20 főnyi legénysége a tengerbe veszett.**

A szárazföldön száz mértföld sebességü a szélvész utja; fákat csavart ki, kéményeket és tetőket döntött le, házak omlottak össze. Az országuton és a vasutvonalakon a kidöntött fák törzse akadályozza a közlekedést. A lehullott fa-, vagy épületkőrészek 13 embert ütöttek agyon, ugy, hogy a vihar a hajókatasztrófával együtt 36 emberéletet követelt áldozatul.

Hamburg, január 13. (Wolff.) A hamburgi kikötőbe szökőár hatolt be. Délután 2 órakor az ár magassága a normális vizállás felett 7.55 méter volt. A vizállás további emelkedése várható. A kikötőben több baleset is történt.

Londoni jelentés szerint Westától délnyugatra, 30 mértföld távolságra a „Sangeni", haditengerészeti vontatógőzös a viharban elsülyedt. A személyzetből csak 5 embert lehetett megmenteni. Husz a tengerbe fult.

HALÁLRA KASZABOLTAK EGY OSZTRÁK HÁZTULAJDONOST.

Bécs, jan. 13. A felsőausztriai Zell-Moes falu mellett holtan találták Girbel Mátyás háztulajdonost. — A holttesten egész csomó szurt seb volt és a boncolás megállapitotta, hogy a háztulajdonost alighanem karddal kaszabolták halálra. — A csendőrség szerint Girbelt, aki uzsorakamat mellett kölcsönöket adott a környékbeli gazdálkodóknak és ezért sok haragosa volt, alighanem valamelyik adósa ölte meg.

15.000 PENGŐ SIKKASZTOTT ÉS MEGSZÖKÖTT.

A gyönki takarékpénztár könyvelője, Kolumbán Károly, az eddigi megállapitás szerint 15.000 pengőt sikkasztott és megszökött. Mivel szülei elszakitott területen, a határszélen laknak és Kolumbán tökéletesen beszél oláhul, valószinü, hogy Romániába utazott. — A hütlen hivatalnok vagyonos ember hirében állott. Az igazgatóság a hiányzó összeget megtérítette a takarékpénztárnak.

Baltazár püspök londoni és párisi utja előtt kihallgatáson volt a kormányzónál

Nem Rothermere lordhoz megy, hanem egyéb illetékes külföldi körökkel keres érintkezést.

Budapestről jelentik: Baltazár Dezső, a tiszántuli református egyházkerület püspöke, vasárnap délután Budapestre érkezett s ma délben kihallgatáson jelent meg a kormányzónál.

Egy órakor fogadta a kormányzó Baltazárt, akinek kihallgatása több, mint háromnegyed órahosszat tartott. Baltazár kedden reggel 7 órakor az Orient expresszel utazik el Budapestről. Londonba megy. Az elterjedt hirek szerint a püspök Rothermere lordhoz utazik.

Ez a hiresztelés ebben a formában nem felel meg a valóságnak, mert a lord ezidőszerint Amerikában tartózkodik.

Baltazár püspök utazásának céljáról a következőkben nyilatkozott:

— Mint felelőtlen misszionárius megyek nyugatra, hogy megnyerjem Magyarország ügyének azokat a köröket, ahol az én liberálizmusomat és demokráciámat honorálják. Remélem, hogy tudok a magyar igazság iránt szimpátiákat kelteni. Ugy tudom, hogy Rothermere lord ezidőszerint nem tartózkodik Londonban és igy fiánál, Harmsworthnál fogok udvariassági látogatást tenni. Mind Londonban, mind Párisban igyekszem minél magasabb és illetékesebb személyiségekkel megbeszéléseket folytatni.

— Hogy meddig maradok odakint, azt még nem állapithattam meg véglegesen. Ugy érezem, hogy 26-án már Budapesten leszek. — Hogyha szüksége merül fel, külföldi tartózkodásomat meg fogom hosszabbitani.

*

Baltazár püspök Debrecenből vasárnap utazott el. Az állomásra családjának tagjai. Futó András püspöki titkár, Siposs Imre központi lelkész és a Templomegyesület több tagja kisérte és vették körül a nagy utra induló püspököt.

Debrecenbe érkezett a görög földmüvelésügyi államtitkár

Juhvásárlás céljából jött Magyarországra.

Igen érdekes vendége van Debrecennek. Tegnap este Debrecenbe érkezett a görög földmivelésügyi államtitkár, aki most köruton van Magyarországon. Utazása hivatalos jellegü, megtekinti az állami gazdaságokat és az akadémiák mintagazdaságait.

Az államtitkár a hat órás pesti gyorssal érkezett meg. Az állomáson dr Ruffy Vargha Kálmán gzadasági akadémiai igazgató fogadta dr Szekeres Endre akadémiai tanár kiséretében. A vendégek az állomásról egyenesen a Pallagra hajtattak, ahol az előkelő vendég tiszteletére vacsorát adott az akadémia.

A görög államtitkár főleg a juhtenyésztés tanulmányozása céljából jött Magyarországra. Mint értesülünk kormánya arra is megbizást adott neki, hogy nagyobb juh-bevásárlásokat tegyen és lehetséges, hogy a debreceni gazdasági akadémián is jelentős bevásárlást fog eszközölni. Az államtitkár ma a pallagi mintagazdaságot tekinti meg.

Elfogták a tüdőbeteg-razziákat tartó álorvost

Miskolc, január 12. Beszámoltunk arról a különös szélhámosságról, a melyet egy magát Krempászki Jánosnak nevező álorvos követett el Miskolcon. Az álorvos tudvalevőleg, mint a miskolci tüdőgondozó intézet kiküldött orvosa, végigjárta Miskolc egyes külső városrészeit. El-ellátogatott a lányos házakhoz s ugynevezett tüdőbeteg-razziát tartott. — Módszere abból állt, hogy a „tüdőbeteg statisztika" elkészitése céljából pörére vetkőztette a mutatós külsejü fiatal lányokat, alapos vizsgálat alá vette őket, megkopogtatta hátukat, mellüket, meghallgatta szivverésüket és kitapogatta pulzusukat, hogy nem betegek-e. A főképpen szegénysorsu, egyszerü családok mind léprementek. Abban a hitben, hogy valódi orvossal állnak szemben, gyanutlanul, sőt bizonyos megnyugvással fogadták és nézték leánygyermekük megvizsgálását. Mivel azonban az álorvos gyógymódjának egyike abból állott, hogy hóval dörzsölgette a kiszemelt áldozatait, akik közül egyik-másik sulyos influenzába esett, kipattant a vissza élés és az áldozatok hozzátartozói feljelentést tettek ellene a rendőrségen.

Két napos nyomozás után Gonda Gyula, Urak ucca 29. szám alatti lakos személyében a detektivek elfogták az álorvost.

Kezdetben nem akart tudni az ellene emelt vádakról, azonban a beidézett feljelentők felismerték és a szemébe mondották, hogy mint a „tüdőbeteggondozó intézet orvosa, — ugynevezett „családi rendeléseket" végzett. — Sőt olyan feljelentő is akadt, aki szerint az álorvos tüvel szurkálta 16—18 év körüli áldozatainak karját, — mert igy akart vérvizsgálatot venni.

A vallomások nyomán megtört. — Beismerte, hogy elegáns fekete ruhában vizitelt a családoknál s mint tüdőbeteggondozó intézeti orvos — „megvizsgálta" a fiatal lányokat, mert passziója telt benne.

A kihallgatás során a rendőrség olyan következtetésre jutott, hogy az álorvos beszámithatóságához sok szó fér, ezért — mielőtt átadnák az ügyészségnek — elmeorvossal vizsgáltatják meg.

Melegházak lesznek a fekete barakkokból

Mint megirtuk, dr Vásáry István polgármester a fekete barakkokat teljesen megsemmisitette, ugy hogy többé ilyen nyomortanyája Debrecennek ezekből nem lesz. A lakókat már mind kiköltöztették és megfelelő lakásokban helyezkedtek el. A barakkok faanyagát már szét is szedték és átadták Pohl Ferenc kertészeti felügyelőnek, aki melegházakat épittet azokból kint a kertészet telepén. Az emberek helyett most virágok és növények huzzák át bennük a telet. Ennyi az egész különbség.

Gyászrovat

Jeney Szabó Miklós ny. főkapitany meghalt

Széles körben fog mély részvétet kiváltani az a hir hogy **Jeney Szabó Miklós**, ny. rendőrfőkapitány, — Debrecen társadalmának egyik régi, köztiszteletben álló tagja, 69 éves korában, hétfőn reggel, Garai ucca 20. szám alatti lakásán elhunyt. Jeney Szabó Miklós a régi városi rendőrségnek volt érdemekben gazdag, értékes vezetője. Középiskoláinak elvégzése után a városi rendőrség szolgálatába lépett. Szorgalmas, lelkiismeretes tisztviselő volt. Hivatali pályáján fokról-fokra emelkedett és végül főkapitányhelyettes lett. Sok régi, hires bünügy nyomozásában vett részt. A régi Függetlenségi Pártnak volt oszlopos tagja s lelkes hive és ezen a téren is tevékeny szerepet vitt. A háboru alatt még aktiv szolgálatot végzett a városi rendőrségnél és csak az októberi összeomlás előtt ment nyugdijba és a rendőrség államositása idején már nem is ment át az állami rendőrséghez. Közvetlen modoru, megértő felettes volt. Tisztviselő társai szerették, becsülték.

A legutólsó időkig friss egészségnek, jó kedélynek örvendett. Ezelőtt három héttel meghült, tüdőgyulladást kapott. A betegséggel nem tudott megbirkózni: hétfőn reggel meghalt.

Temetése szerdán délután 3 órakor lesz, a Nagytemplomban tartandó gyászszertartás után, a Kossuth u. temetőbe, az ottani családi sirboltba. A temetés nagy rendőri diszpompa mellett fog lefolyni. — A temetési szertartást Molnár Ferenc lelkész végzi.

Halála mély gyászba boritotta feleségét, aki az utólsó percig a legnagyobb önfeláldozással ápolta. — Gyászolja ezenkivül, mint közeli hozzátartozója: füleki Kovács Zoltán lelkész, a kiterjedt Füleki család, Vekerdy Béla főgimnáziumi tanár, Bacsó Dezső ügyvéd, Bacsó Jenő egyetemi tanár, Bacsó József rendőrfelügyelő, Kondor Kálmán ny. városi főszámvevő, az Aranyi család, stb.

ELHUNYT BÁDOGOSMESTER.

(Gyászjelentés.)

Mély fájdalomtól megtört szivvel tudatjuk, hogy szeretett jó férjem, testvérem, sógorunk, nagybátyánk s áldott emlékü rokonunk, néhai Lókodi Gábor, áldásos életének 75., házasságának 50. évében, hosszas gyengélkedés után, folyó hó 13-án visszaadta nemes lelkét teremtőjének. Drága halottunk földi részeit folyó hó 15-én délután 3 órakor fogjuk a Kossuth uccai templomból, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Várad uccai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. — Végtisztességtételére rokonainkat, jó barátainkat az elhunyt pályatársait szomoru szivvel meghivjuk. Áldás és béke poraira! Bánatos neje: Lókodi Gáborné szül. Kiss Juliánna. Testvére: Lókodi Zsuzsánna férjével Fehér Sándorral. Sógorai és sógornői: Kiss Gábor nejével, Kiss József nejével Török Eszterrel. Unokaöccsei és hugai: Csapos Jánosné férjével és gyermekeivel, Farkas Istvánné férjével s gyermekeivel, Varga Lajosné férjével és gyermekeivel, Kerek Sándorné férjével, Csonka Pálné férjével és gyermekével, Dézsi Dezsőné férjével, Fehér Andor nejével és gyermekével. Valamint a többi rokonok nevében is. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Pethő István gyásza. Nagy csapás érte Pethő Istvánt, a Singer et Comp. cég debreceni fiókjának főnökét és nejét. Egyetlen gyermekük: Tibike, két éves korában, három napi sulyos szenvedés után meghalt. A szülőknek szemefénye volt a kedves kis fiu, kinek elvesztése mérhetetlen fájdalmat okozott nekik. Pethő Tibike temetése szerdán délután 2 órakor lesz, a Szent Anna uccai temető kápolnájából.

Meggyötört lelkünk és szivünk bánatával fájdalommal tudatjuk, hogy minden reményünk és örömünk, egyetlen gyermekünk, forrón szeretett kis fiunk

TIBIKE

f. hó 13 án reggel 6 órakor 2 éves korában három napi sulyos szenvedes után viszszaadta drága kis lelkét Teremtőjének.

Felejthetetlen drága gyermekünket f. hó 15 én, szerdán d. u. 2 órakor fogjuk a Szent Anna uccai temető kápolnájából a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után örök nyugalomra helyezni.

Debrecen, 1930. jan. 13.

Aludj csendesen drága kis Tibukánk!

Bánatos szülei: Pethő István és neje, Petschnig Anasztázia.

Disznóölésre

sót, paprikát, borsot, köeskását és bort a legelőnyösebben szerezheti be

Pálfynál, Kossuth-ucca 7. sz.

Automobil hűtők

javitását

gyorsan és kifogástalanul készíti:

Fülöp Miklós

bádogos mester
Debrecen, Csapó-u 3
Telefon 9-17.

Debrecen város részéről felsőházi rendes tagnak dr Magoss Györgyöt, póttagnak Sz. Kun Bélát választották meg

Debrecen törvényhatóságának rendkivüli közgyülése.

Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága tegnap reggel fél 10 órakor rendkivüli közgyülést tartott, amelyen dr Hadházy Zsigmond főispán elnökölt.

Dr **Balla** Bertalan tanácsnok elmondta a Nemzeti Hiszekegyet, — majd dr **Hadházy** Zsigmond főispán bejelentette, hogy egy önálló inditvány és egy interpelláció érkezett. Az önálló inditvány a törvény értelmében nem tárgyalható, mivel az csak rendes közgyülésen terjeszthető elő, az interpellációra az egyetlen tárgy után tér át a közgyülés.

A rendkivüli közgyülés egyetlen tárgya **Debrecen sz. kir. város felsőházi rendes és póttagjának megválasztása.**

Dr **Vargha** Elemér h.-polgármester terjesztette elő a javaslatot arra vonatkozólag, hogy a közgyülésnek titkos szavazással előbb a rendes, azután a póttagra megejtendő titkos szavazással felsőházi képviseletét kell megválasztania, akiknek megbizatásuk 1937 december 31-ig tart.

Dr Hadházy Zsigmond főispán **két szavazatszedő küldöttséget** alakitott, az egyiknek elnöke Steinfeld István, tagjai Balogh István és Németh Lajos, jegyzője dr Kupinszky Sándor aljegyző, a második küldöttség elnöke dr Tóth Lajos, tagjai dr Freund Jenő és dr Versényi Tibor, jegyzője dr Való Antal polgármesteri titkár.

A szavazás befejezése után — Steinfeld István ismertette a szavazás eredményét. Felsőházi rendes tagválasztás alkalmával leadtak az I. szavazatszedő küldöttségnél 62 szavazatot, melyből kettő érvénytelen. A 60 érvényes szavazatból dr Magos Györgyre 48, Balogh Istvánra 7, Sz. Kun Bélára 2, dr Kessery Lajosra 1, Jóna Istvánra 1, Ullmann Salamonra 1 szavazat esett. A II. számu szavazatszedő küldöttségnél leadtak 64 szavazatot, ebből érvényes 62, amelyek igy oszlottak meg: Magoss György dr 50, Balogh István 11, Sz. Kun Béla 1.

Az eredmény tehát a következő:
Leadtak összesen 126 szavazatot, érvénytelen 4, — az érvényes 122 szavazat igy oszlik meg:

Dr Magoss György	**98**
Balogh István	**18**
Sz. Kun Béla	**3**
Dr Kesserü Lajos	**1**
Jóna István	**1**
Ullmann Salamon	**1**

A szavazás eredménye alapján dr Hadházy Zsigmond főispán a törvényhatósági bizottság

felsőházi rendes tagjává dr Magoss György ny. polgármestert megválasztottnak jelentette ki.

Ezután megtörtént a póttagra a választás. — A szavazás eredménye a következő:

Az első küldöttségnél leadtak 66 szavazatot. Az érvényes 65 szavazat igy oszlik meg: Sz. Kun Béla 49, dr Kesserü Lajos 16. — A második küldöttségnél leadtak 64 szavaztot, az érvényes 63 szavazatból Sz. Kun Béla 44, Kesserü Lajos 19 szavazatot kapott. — A végeredmény itt a következő:

Leadtak összesen 130 szavazatot, érvénytelen 2. — Az érvényes 128 szavazatból

Dr Sz. Kun Béla	**93**
Dr Kesserü Lajos	**35**

szavazatot kapott.

A szavazás eredménye alapján dr **Hadházy** Zsigmond főispán

dr Szentpéteri Kun Bélát a felsőház póttagjává megválasztottnak jelentette ki.

Interpelláció Jámbor Ferenc adófizetői volta körül.

Ezután **Zöld** Aladár terjesztette előt neterpellációját, amelyben azt kérdezte a polgármestertől, miért akarja a városi adóhivatal Jámbor Ferencet törölni az adófizetők közül? Honnan állapitotta meg az igazoló választmány, hogy Jámbor nem adófizető? Hajlandó-e a polgármester vizsgálatot inditani és hajlandó-e utasitani az adóhivatalt, hogy Jámbor Ferencre vonatkozó tényleges állapotot feltüntető igazolványt küldje meg az igazló választmányhoz.

Dr Vásáry polgármester válasza.

Dr **Vásáry** István polgármester azonnal válaszolt az interpellációra:

Tekintetes törvényhatósági bizottsági közgyülés!

— Az interpellációban négy kérdés intéztetik hozzám. Az első kérdés arra vonatkozik, miért akarja az adóhivatal mindenáron törölni Jámbor Ferencet az adófizetők közül. Erre azt válaszolom, hogy az adóhivatal senkit az adófizetők közül törölni nem akarhat és nem törölhet. Akiknek a terhére az illetékes szervek adót irnak elő, azt az előirt adót a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség nyilvántartja és annak az adónak a sorsáról az adóhivataltól számot kér. Ha tehát valaki terhére adó iratik elő azt nem lehet törölni, ha pedig valakit mégis törölne, hogy az miért történik, arra én nem tudok felvilágositást adni. — Hogy honnan vette az igazoló választmány, hogy Jámbor Ferenc nem adófizető, azt nem tudom, — mert az igazoló választmány tagja nem vagyok s az igazoló választmánynak nem kell velem határozatait közölnie. A bizottsági tag ur előadása után állapitom meg, hogy az igazoló választmány az adóhivatal igazolása alapján állapitotta meg, hogy Jámbor Ferenc nem adó fizető. — Arra a kérdésre, hogy hajlandó vagyok-e a vizsgálatot elrendelni atekintetben, hogy Jámbor Ferenc a rendes adón kivül járdaburkolási hozzájárulást, ebadót fizet és fagykár elengedésben is részesült és hogy a negyedik kérdés tárgyában hajlandó vagyok-e intézkeni, t. i. atekintetben, hogy az adóhivatal a fentieket feltüntető bizonyitványt terjessze be az igazoló választmányhoz abból a célból, hogy az Jámbor Ferenc közigazgatási birósági panaszához csatoltassék, azt válaszolom, hogy a vizsgálatot elrendelni, illetőleg intézkedni nincsen módomban. Az kérdeztetett ugyanis az igazoló választmány által, hogy Jámbor Ferenc adót fizet-e vagy sem, vagyis állami és községi adó fizettetik-e általa, de hogy ebadót fizet-e vagy burkolási járulékot, vagy hogy törlés történt-e vagy sem, kérdés nem volt. — Az adóhivatal arra a kérdésre felelt, hogy az ő nyilvántartása szerint állami vagy községi adót fizet-e. Most már ha az érdekelt ezzel a bizonyitvánnyal nincsen megelégedve és ha vannak járulékok, amelyek a megitélése szerint a törvény értelmében állami vagy községi adót képeznek, semmi akadálya nincs annak, hogy e körülménynek igazolását kérje az adóhivataltól, azonban az adóhivataltól e tekintetben az igazoló-választmány adatokat nem kér. — Ha az adóhivatal igazolása hiányos és az illető jogaiban sérelmet lát, s e sérelmet orvosolni kivánja, az 1896 évi XXVI. tc. 92. szakaszának rendelkezése értelmében neki kötelessége a bizonyitó iratot eredetben vagy másolatban csatolni. Nincs elvonva senkitől a lehetőség arra vonatkozólag, hogy a maga bizonyitékait beszolgáltassa és az adóhivatal, ha kérelem intéztetik hozzá és az igazolás a nyilvántartás adatai szerint lehetséges, azt ki fogja szolgáltatni.

Zöld Aladár ujból felszólal és annak a kivizsgálását kivánja, hogy az adóhivatal miért törölte a Jámbor Ferenc adófizetését utólag a főkönyvből és javasolja, hogy a mennyiben a polgármester nem akar hozzájárulni a vizsgálathoz, akkor ez a kérdés a jelen ülésen, vagy a következő ülésen napirendre tüzessék.

Dr **Vásáry** István polgármester erre az ujabb kérésre a következő választ adja:

— Ennek a kérdésnek két része van. Az egyik része az, hogy az adók, amelyeket az interpelláció felsorol, olyan adók-e, amelyek a törvény szerint fizetendők ahhoz, hogy valaki választhatási képességgel birjon. Ebben a kérdésben a törvényhatóság nem dönthet, — sem azt nem mondhatja, hogy a vonatkozó adónemek a törvényben megkivánt adónemek, — sem azt, hogy azok a törvényben megkivánt adónemeknek nem felelnek meg. Ez a kérdés birói fórum elé tartozik. Az egyik fórum az igazoló választmány, hogy ez helyesen járt-e el, annak a kérdésnek az elbirálása nem a törvényhatóság, hanem a közigazgatási biróság feladata.

— Ami a másik részt illeti, hogy t. i. az adófőkönyvbe Jámbor Ferenc neve elő volt irva, az később töröltetett, ezt a kérdést hajlandó lettem volna vizsgálat tárgyává tenni, ha ezt méltóztatott volna az interpellációban előterjeszteni, azonban ily irányu kérelem az interpellációból nem volt kiolvasható, avagy az nem megfelelően volt szövegezve. Én csak arra tartozom az interpelláció kapcsán válaszolni, amit az interpellációban előterjesztenek, mert ellenkező esetben teljesen illuzóriussá válik a törvény azon rendelkezése, hogy az interpelláció szövegét 24 órával a közgyülést megelőzőleg be kell terjeszteni.

— Kijelentem azonban, hogy amennyiben ettől az interpellációtól függetlenül bárki részéről hozzám panasz érkezik ebben a tárgyban, a kérdést hajlandó vagyok szivesen vizsgálat tárgyává tenni, de az interpelláció következtében ezt nem tehetem.

Dr *Hadházy* Zsigmond főispán ezután felteszi a kérdést hogy tudomásul veszi-e a közgyülés dr Vásáry István polgármester által az interpellációra adott választ.

A közgyülés nagy többsége a választ tudomásul vette.

Felsőházi tagválasztás a városházán. — A szavazás.

A szavazatok összeszámolása.

Hajduvármegye közigazgatási bizottságának januári ülése

Megalakitották az egy es albizottságokat.

Hajduvármegye közigazgatási bizottsága hétfőn tartotta ebben az évben első rendes ülését. Mivel dr Hadházy Zsigmond főispán a városi közgyülésen volt elfoglalva, helyette a közigazgatási bizottság ülésén Rásó István alispán elnökölt.

Rásó alispán fél 10 órakor nyitotta meg az ülést. Bejelentette, hogy *Hadházy* főispán másirányu elfoglaltsága miatt ő fog elnökölni, egyben pedig üdvözölte a megjelent tagokat.

Ezután dr *Nábráczky* Béla főjegyző terjesztette elő az alispáni jelentést, mely beszámolt a megyei városokban megtartott általános tisztjuitásról és megemlékezett arról a népjóléti miniszteri rendeletről, mely a szegény betegek ápolási és gyógyellátási költségeit a városokra és a községekre akarja átháritani. Ez olyan horribilis megterhelést jelentene, amilyet Hajduvármegye fedezet hiányában nem tudna elviselni. A betegápolási adóból a népjóléti miniszter mindössze 19 ezer pengőt volna hajlandó a megyének átengedni, noha a szegények betegápolása és gyógyellátása legalább 60 ezer pengőt igényel.

Az alispáni jelentéshez elsőnek dr *Ujvárosy* Lajos közjegyző, kormányfőtanácsos szólott hozzá. Bár tudja, hogy ezzel az üggyel a közgyülés is foglalkozni fog, mégis jónak gondolja, ha a közigazgatási bizottság is felirna a kormányhoz és tiltakozna a jogfosztó rendelet ellen.

Hasonló értelemben szólalt fel dr *Gáll* Mihály országgyülési képviselő is, aki igéretet tett, hogy az országgyülésben is szóvá teszi ezt az ügyet. Tudomása szerint betegápolási adó cimén 1 millió pengőt szed be az állam. A 19 ezer pengő nevetségesen csekély összeg ahhoz, hogy a vármegye a szegény betegeit ellássa és kezeltesse.

Dr *Benkő* Géza vármegyei tiszti főügyész válaszolt a felszólalásokra s bejelentette, hogy az alispán előterjesztésére a főispán már felirt a népjóléti miniszterhez a rendelkezés megváltoztatása érdekében. A betegápolási pótadó felhasználásáról egyébként is törvény rendelkezik.

Végül a közigazgatási bizottság az alispán jelentését egyhangulag elfogadta azzal a hozzáadással, hogy az ülésből szintén felirnak a kormányhoz és tiltakoznak a népjóléti miniszter rendelete ellen.

Ezután az egyes albizottságokat alakitották meg. A fegyelmi választmány rendes tagjai dr Ujvárosy Lajos, Czeglédy Mihály, továbbá Lánczy Gyula és Vasady Lajos lettek, mig a póttagok Csohány András és Kovács Gyula. A gazdasági albizottság tagjai Czeglédy Mihály. Kiss József, továbbá Gáll Mihály és Ludány Miklós, mig a törvényszék részéről dr Sinay Károlyt és dr Szögyény Gyula törvényszéki tanácselnököt delegálta az albizottságba dr Kesserü Lajos.

A vármegye közegészségügyi állapotáról szóló jelentést dr *Görgey* Márton tisztifőorvos terjesztette elő. A kitünően megszerkesztett jelentés, melyre még rátérünk, részletesen felöleli a közegészségügyre, a népmozgalomra vonatkozó összes adatokat.

Az orvosi jelentéshez többen szóltak hozzá, igy Köblös Sámuel, Gáll Mihály és mások. A felszólalók kifogásolták, hogy az utóbbi időkben a betegek részére szükséges szegénységi bizonyitványok kiadását rendkivül megszigoritották. Ezen segiteni kellene, nehogy a szegény sorsu beteg gyermekek gyógyszer hiányában elpusztuljanak.

Dr Benkő Géza kijelentette, hogy a népjóléti miniszter rendeleti intézkedésére járnak el a hatóságok olyan szigoruan a szegénységi bizonyitványok kiadásánál. Maga is elismeri, hogy ez a szigoruság nem mindig indokolt, éppen azért ismételten felhivta Gáll Mihály országgyülési képviselőt, hogy a Házban tegye szóvá a beteg szegények ügyét.

Dr Görgey Márton felszólalásában rámutatott arra, hogy az ingyenes gyógyszerek legnagyobb részét a Stefánia védőintézetek igénylik. Elsősorban tehát a gyermekek kapnak ingyenes gyógyszert, amelyre azért is nagy szükség van, mert a szülők, pénz hiányában, sem gyógyszert nem vesznek, sem pedig orvost nem hivnak a beteg gyermekekhez.

Rásó István alispán kijelentette, hogy tudomása szerint indokolt esetekben mindig megkapták a kérvényezők a szükséges szegénységi bizonyitványt, melynek kiadása ezentul kevesebb formai nehézségekbe fog ütközni.

Végül is a közigazgatási bizottság egyhangulag elfogadta az orvosi jelentést, mely után a többi szakelőadó tette meg rendes előterjesztését.

Az ülést 11 óra után zárta be az elnöklő alispán.

Debrecen egyelőre nem létesit városi temetkezési intézetet

A Gebauer temetkezési intézet ajánlatot tett a városnak, hogy az intézetét és raktárát vásárolja meg községi temetkezési intézet létesitése céljából. Az üzletért és egész berendezésért, beleértve a raktárt is, 80.000 pengőt kér a tulajdonos.

A város egyelőre nem foglalkozik komolyabb formában ezzel az ajánlattal, mert egyelőre nem kiván községi temetkezési üzemet létesiteni, annak ellenére, hogy *ha a köztemetőt megnyitják, ilyen intézményt felállit a város.*

Igy tehát egy-két évig ez a kérdés nem aktuális. Ennek ellenére dr Vásáry István polgármester felkérte Benedek Sándor mérnököt és Bodnár Sándor bankigazgatót, hogy az ajánlattevő cég raktárát tekintse meg, becsülje fel és az értékelésről tegyen jelentést.

Hatvani István debreceni professzor élete

Lósy-Schmiedt Ede előadása a Tisza István Tudományos Társaságban.

A Tisza István Társaság I. osztályának ma, folyó hó 14-én, kedden délután 5 órakor a kollégium disztermében tartandó ülése rendkivül érdekesnek igérkezik. Lósy-Schmiedt Ede Máv. igazgatósági főmérnök a Társaság rendes tagja ezen az ülésen fogja bemutatni a hires tudós Hatvani professzorról irt életrajzát, melyet Hatvani Istvánnak sajátkezüleg irt terjedelmes önéletrajza alapján állitott össze.

Ez az önéletrajz, mely hosszas kutatás után egy magán levéltárból került elő, nemcsak Hatvani Istvánnak életét és tudományos munkásságát világitja meg a legrészletesebben, hanem egyuttal fényt vet a XVIII. századi magyar és külföldi müvelődéstörténet számos még teljesen ismeretlen mozzanatára. Hatvani önéletrajzában a legbehatóbban vázolja a hazánkban abban a korban folyt iskoláztatás rendszerét, köztük természetesen elsősorban a debreceni kollégium belső életét s külföldön töltött diák éveivel kapcsolatban jellemzi a bázeli és leideni egyetemi életet is. Mindezen adatok fölhasználásával és más forrásokból eredő tanulságok értékesitésével is Lósy-Schmiedtnek sikerült teljesen uj világitásba helyezni ennek a kiváló nagyhirü és különösen Debrecen müvelődéstörténete szempontjából annyira fontos tudós férfiunak egész tevékenységét.

A homály, mely eddig az ő életét takarta és legendákat fejlesztett ki alakja körül, egyszerre el fog oszlani Hatvani önvallomásainak a sulya alatt. Ez az előadás, melyre a Társaság ezennel meghivja mindazokat, akik Hatvani István iránt érdeklődnek, bizonyára számithat városunk müvelt közönségének lelkes érdeklődésére.

Egyik legrégibb

auló, motorkerékpár, bicikli stb.

avitó üzem.

j **Gyors és jutányos munka!**

Szentpéteri Gábor, István ut 20. szám. Kisállomás mögött.

1902. év óta speciálista a fenti szakmában.

A „Görög Katholikus Legényegylet“ tisztujitó közgyülése

Vasárnap délután tartotta a Görögkatholikus Legényegylet éveleji tisztujitó közgyülését. A gyülésen az egyesület számos barátja és érdeklődője résztvett. Orosz Bálint lelkész, ügyvezető igazgató beszéde nyitotta meg a gyülést. Beszéde elején, az ifjusági egylet kiváló vezetője, felvázolta a mai ifjuság helyzetét korunk társadalmában. A Trianon óta ránkszakadt helyzet milliárd képben tárja elénk napjaink nyomoruságát. A mai ifjuság célja kiemelkedni ebből a helyzetből. Egészséges, céltudatos munkával jutni el a szebb jövő kapuja ele.

Az ifjuság köréből kell megszületnie az uj Mózesnek, aki a XX-ik század rettenetes, forrongó napjaiból kivezesse mindenkor embereit, egy másik, lecsillapodott, emberibb, megtisztultabb élet igéret földjére. Erre az utra kell erősiteni a fiatalságot. Táplálni a vallás és hazafias érzés titkos tüzeivel, hogy kipattanhasson az a szikra, mely megmutatja az utat a sötétségben tévelygő, utkereső és utját nem lelő társadalomnak. A mai ember, a most fórumon levő generáció már gyenge erre az utra. Lábai, melyek átgázoltak a háboru vérfürdőjén, az elmult évtized rettenetein, már gyengék erre az utra és már nem lehet más hivatásuk, mint a fiatalság előkészitése oda, ahova az apák már nem indulhatnak el...

Ezt a célt munkálja fennállása óta a Görögkatholikus Legényegylet soha nem szünő agilitással és krisztusi szeretettel. És minden fáradozásnak jutalma meglesz, ha a most felnőtt generáció tagjai már egy szebb, egészségesebb termőbb kor gyermekei lehetnek.

Rátért ezután a Legényegylet mult évi munkásságának részletesebb ismertetésére. A közönség zajos tapssal fogadta Orosz Bálint lelkész beszámolóját.

Ezután Petkó Mihály könyvtáros terjesztette elő jelentését. A jelentésből kitünik, hogy a könyvtár gazdag és válogatott könyvállományát a tagok gyakran vették igénybe.

Sipos Ferenc csellószámait nagy élvezettel fogadta a közönség. Klasszikus és magyar darabokat játszott, sokatigérő tehetséggel. Nagy taps honorálta Tóth János szavalatát, aki Szász Károly „Ördög és angyal“ c. versét adta elő.

Tóvölgyi korelnök bejelentése után sor került a tisztikar lemondására és ujbóli választására. Lényegtelen kivétellel maradt a régi tisztikar.

Ezek szerint ügyvezető igazgatónak nagy lelkesedéssel és egyhangulag választották meg ujra Orosz Bálint lelkészt, aki már évek óta vezeti nagy szeretettel és kifogástalan gondossággal a Legényegylet ügyeit. Ifjusági elnök lett Domokos György. Titkár: Szabó József. Jegyző: Nagy Sándor. Pénztárnok: Pechnyó Gyula. Segédjegyző: Lakatos Mihály. Gondnok: Szabó G. és Papp János. Könyvtáros: Petkó Mihály. Vigalmi elnök: Széll Sándor.

Választmányi tagok: Jenei Oszkár, Seszták Sándor, Puskás József, dr Pofók György, Verkulya Turzó, dr Dudinszky Béla, Telcky Pál, Lukács János.

Korelnökké ismét Tóvölgyi Bélát választották meg.

A választások után Papp Gyula görögkatholikus lelkész, paróchiai szentszéki tanácsos szépen konstruált, filozófiai mélységü s nagy tetszéssel fogadott záróbeszédével végződött a közgyülés. *(Parvus.)*

Jó minőségü tégla és cserep

kapható Tóth és Sebestyén téglagyárából. Eladás Hatvan ucca 31.— sz. III. em. Telefon 610.

A Máv. Filharmonikusok hangversenye

Vasárnap este volt a MÁV. filharmonikusok hangversenye, akiknek vendégmüvésze ezuttal Stefániai Imre, a kiváló képességü zongoramüvész volt.

Stefániai Imre Csajkovszky: b-moll zongoraversenyét játszotta igen magasfoku müvészettel.

A nagy zeneszerzőnek ez a hangversenymüve óriási feladat elé állitja az interpretáló müvészt, s a feladat nagysága magában foglalja már a teljesitmény nagyságát is.

Nemcsak a mü technikai része — többek között a hallatlanul kényes ritmikai felépités — követel igazi müvészi nagyságot az interpretálótól, hanem maga az értelmezés is szinte a megoldhatatlanság jegyeit hordja magán.

Stefániai Imre azonban a müvész elé tornyosuló akadályokat kivételes képességgel győzte le és a zongora olyan mestereként szerepelt, aki a legnehezebb feladatok megoldásában is abszolut uralkodója marad hangszerének. Talán legjobban jellemezhetjük játékát, ha azt mondjuk, hogy a tökéletesség minden elrajzolástól mentes vonalát hozta ki a zongorából. Stefániai Imre erősen intuitiv müvész, aki a mü tökéletes kivetitését mindennél előbbrevalónak tartja és igy magasabb szempontokból foglalja össze a formákat. Az összefoglalást azonban mindig igen gondos analysis előzi meg és ennek eredménye aztán az a közvetlen és eruptiv hatás, ami játéka nyomán felfakad. Tanulságos volna ezt a hatást összetevőiben is keresni, de az e cikk keretébe nem fér bele. Csak annyit állapitunk meg még, hogy Csajkovszkyt Csajkovszky eszközeivel szólaltatta meg és ez olyan magasfoku müvészi intelligenciát és képességet tételez fel, amelyet csak kivételes müvészek mondhatnak magukénak.

A közönség spontán tapsviharát két remekbeszabott kis darabbal viszonozta, amelyben Stefániai játékának szenzitiv értékeit ismertük meg.

A zenekar buzgón igyekezett követni a mü viharos tempóját, helyenkint azonban nem tudta a kivánt magaslatokat elérni. Szerencsére Ábrányi erős kézzel tartotta össze a széthullni akaró részeket.

Ez a másik Csajkovszky müvön („1812") kevésbé érzett, de ha meggondoljuk, hogy Csajkovszky müveinek szokatlanul nehéz ritmikája egy hétpróbás zenekart is alaposan igénybe vesz: inkább azon örülhetünk, hogy a zenekar ezt a fárasztó feladatot is megoldotta. Sok lelkesedéssel és igyekezettel pótolta az apróbb hiányokat és közben sok részletet dinamikában és technikában igen sikerülten mutatott be.

A három másik zeneszám, a Phaedra-nyitány, a II. Arlessienne szvit, a Danse macabre igen szépen sikerült. Massenet müve forró szineket kapott, Bizet lirai elgondolásai finoman és gazdagon jutottak kifejezésre és Saint-Saens bizarr hangszerelését, különös fényü motivumait is kellő arravalósággal interpretálta a zenekar.

Külön meg kell emlitenünk a két szólistát is. *Pethő* Gyula az Arlessienne-szvitben gyönyörü fuvolaszólójával tünt ki és *Piribauer* Ferenc (a zenekar concertmestere) a Danse macabre-ban nevéhez méltó szép, stilusos játékot produkált, nagy hatást érve el.

A közönség hálásan tapsolta meg a zenekart és karmestert a szép estéért.

(Szyk.)

Egy álvasutas hamis szén és tautalványokkal szélhámoskodik Debrecenben

Valószinüleg budapesti szélhámosok rándultak le Debrecenbe. — Óvakodjon a köznség.

Néhány nappal ezelőtt a fővárosi lapok már nagycikkekben emlékeztek meg azokról a szélhámosságokról, amelyeket ismeretlen szélhámosok követtek el Budapesten hamisitott fa- és szénutalványokkal, amelyekkel rengeteg embert becsaptak Budapesten. Ezek a szélhámosok ugylátszik most a vidéki városokba tették át müködésüket, mert Debrecenben is becsaptak már egy jóhiszemü embert, aki elhitte az olcsó fa és szén meséjét.

Vass Ferenc debreceni fa- és szén ügynöknél, aki a Magoss György-tér 27. sz. alatt lakik, a mult hét csütörtökjén megjelent egy fiatalember, aki mint Klein József vasuti távirdatisztviselő mutatkozott be. Elmondotta, hogy neki olcsó vasuti szén- és fautalványa van, jelenleg 40 mázsa fa és 40 mázsa szénről, de mivel ő nőtlen, nincsen rá szüksége és olcsón eladná. Vass Ferenc erre azt felelte, hogy ő szintén elad, tehát nem vásárol.

Klein József erre jutalékot igért Vass Ferencnek, hogy adja el valakinek az olcsó utalványokat. — Vass Ferenc erre az ajánlatra felkereste Vass Ferenc kovácsmestert, Veres-utca 8. sz. alatti lakost, akinek a felesége egyébként szintén fa- és szénkereskedő és felkinálta nekik az olcsó utalványt. — Vasséknak tetszett is a jó üzlet és hajlandók lettek volna a 40 mázsa fát átvenni, de momentán nem volt elég pénzük.

Vass ekkor tovább ment a megmaradt 40 mázsa szenet valakinek eladni, majd délben az álvasutassal együtt elment Vass kovácsmesterhez. A vasutas ekkor kihivta a kovácsmestert a vasuthoz, hogy váltsák ki a fát az anyag szertárból. — Az állomáson az álvasutas Klein József a csarnokban magára hagyta Vass kovácsmestert és fontoskodva járkált össze-vissza. Azt mondta, hogy a főnöki irodába megy, majd elment a trafikba, hogy az utalványra bélyeget vásároljon. Amikor ezt is elintézte, akkor visszament Vass kovácsmesterhez, átadta neki az utalványt és átvett tőle 80 pengőt. Azt mondotta a kovácsmesternek, hogy az utalvánnyal keresse fel Vass Ferenc ügynököt, aki azóta már bizonyára eladta a szenet is és váltsák ki együtt az utalvánnyat a fát, — de a szertárban rögtön észrevették, hogy az utalvány hamisitva van és igy természetesen nem is szolgáltatták ki. A megkárositott Vass kovácsmester azután feljelentést tett a rendőrségen, a hol Rózsa Miklós detektivcsoportvezető és Molnerits Dezső detektiv inditottak széleskörü nyomozást a szélhámos álvasutas után, — aki azonban már minden bizonnyal elpárolgott Debrecenből.

Érdekes, hogy a hamisitott utalvány egész primitiv, még a vasut bélyegzője sincs rajta, amellett aránylag könnyen észre lehet venni, hogy az aláirások is egy kéztől származnak. Valószinü, hogy ezeket az utalvány nyomtatványokat valahol lopta a szélhámos álvasutas.

A szélhámos egyébként 30—35 év körüli, 170—75 cm. magas, karcsu fiatalember, halk hangon beszél, szeme kék, haja barna, arca borotvált, az alsó sorban egy foga hiányzik. Kockás, szürke sapkát, barna nadrágot, szürke hosszu télikabátot, fél lakkcipőt viselt. Valószinü, hogy ezzel a trükkel másokat is be akar csapni, ezért óvakodjon a közönség, és ha valahol jelentkezik, át kell adni a rendőrnek.

Uj orvosi lap indul Debrecenben

„Vidéki Pénztári Orvosok Lapja" cimen uj orvostársadalmi folyóirat indul meg ebben a hónapban Debrecenben, amely kéthetenként fog megjelenni. Az uj orvostársadalmi folyóirat összekötő kapocs lesz az összes pénztári orvosok között és a célja, hogy egységes táborba tömörítse a pénztári orvosokat, mégpedig ugy az Országos Társadalombiztositó Intézet, mint a vasut, posta és dohánygyári pénztári orvosokat, akiknek az érdekei védelmét is maga elé tüzte a lap.

Az uj folyóirat szerkesztője dr *Erdélyi* Pál egyetemi magántanár, pénztári orvos, mig felelős szerkesztője dr *Lengyel* Zoltán klinikai sebész- és mütőorvos, aki az Országos Társadalombiztositó Intézetnek és a Postabetegsegélyezőnek is orvosa. A két agilitásáról közismert és kiváló képességü orvos személye garanciája annak, hogy az uj orvostársadalmi folyóirat magas nivón fogja tárgyalni az orvostudomány legujabb eredményeit és megingathatatlan harcosa lesz a pénztári orvosok érdekeinek.

A vidéki pénztári orvosoknak rendkivül nagy érdeke az uj lap megjelenése, hiszen az uj lap hézagpótló, mivel ilyen irányu és célu lapja még nem volt a magyar orvostársadalomnak és különösen a pénztári orvosok érezték az érdekeiket képviselő nyilvánosság hiányát. A vidéki pénztári orvosok az uj folyóiratban elhelyezhetik szellemi munkásságaikat, napvilágra hozhatják az intézetükben előforduló tudományos témákat. A lap természetesen foglalkozni fog a pénztári orvosokat érintő közügyekkel és a szociálpolitikai ügyekkel. A szerkesztőség adminisztrálni fogja a lapot mindazokon a helyeken, ahol pénztári orvosok működnek.

Rendkivül nagyjelentőségü és igen értékes az, hogy az uj hézagpótló lapot debreceni orvosok indítják meg, ami a legékesebb bizonyítéka a rendkivül fejlett és magas orvosi kulturának, ami Debrecenben van. Az uj lap egyuttal a legnagyobb bizonyítéka annak, hogy milyen helyes gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter politikája, aki a tudományos és kulturális élet decentralizációját tüzte ki maga elé feladatul. A vidéki pénztári orvosok bizonyára nagy örömmel fogadják majd a hézagpótló uj lapot, amelyet mi is örömmel üdvözlünk.

— **Szalacsy Rácz Imre** legújabb könyve a „Magyar sors", mely minden könyvkereskedésben kapható.

Stefániai Imre, a zenemüvészeti főiskola tanára (zongoránál) nagysikerü hangversenye a MÁV. Filharmonikusokkal.

A gyula bálról.

Szerelem álma az Urániában

Tegnap uj műsorral lépett a közönség elé az Uránia mozgó vezetősége, mikor is igen sikerült híradókkal, egy ügyes amerikai mókával s igen értékes, tanulságos oktató filmet is adott: a Zeppelin világkörüli utját.

A műsor fénypontja azonban a Szerelem álma volt. Kedves, romantikus darab, miben a hatalmas, nagy úr szerelme vivja meg az igaz szerelem harcát a kis komédiásnővel.

A darab ugy elgondolásában, mint kidolgozásában és a rendezői trükkök ügyes és sikeres alkalmazásában olyan kivételesen sikeres filmet adott, ami méltán számithat a közönség érdeklődésére. Különösen sikeres beállitásu a darabban a megismétlődő szerelem szinpadi beállitása, mely a maga ujszerü elgondolásával megkapóan érzékelteti magát a cimet, mi alkalmat adott ennek a darabnak a kidolgozására. A képek pedig tökéletes művészettel, kidolgozással igen hatásosan szolgálták a darab sikerét. A kisérő zene pedig sikeres összeállításával minden tekintetben méltó volt a szép műsorhoz.

BOMBA EGY OLASZ KOZULÁTUSON.

Newyork, jan. 13. Az Associated Press jelenti Cordobaból (Argentinia), hogy az ottani olasz konzulátus épületében bombát találtak, amely a rendőrségre való szállitás közben felrobbant és két személyt megsebesitett.

ROTHERMERE LORDHOZ FORDULNAK A MAGYAR HADIFOGLYOK HAZAHOZATALA ÉRDEKÉBEN.

Budapest, január 13. A Magyar Hadviseltek Országos Pártja vasárnap gyülést tartott a szibériai hadifoglyok hazaszálitása érdekében. — Bartha Albert, ny. hadügyminiszter vázolta a nehézségeket, amelyekkel a magyar kormány küzd és inditványozta, hogy a Párt országos elnöke forduljon Magyarország nagy barátjához, lord Rothermeréhez, a magyar hadifoglyok érdekében és londoni lapjában hivja fel a magyar kormányt, hogy a vele diplomáciai összekötetésben álló Oroszország vezetőférfiaival egyengessék az utat a magyar hadifoglyok hazatérése ügyében. A közgyülés az inditványt elfogadta.

ADÓFIZETÉS HAVI RÉSZLETEKBEN.

Az 1929. évi XXIII. tc. 10. paragrafusa az adófizetésre vonatkozólag azt a jelentős ujitást tartalmazza, hogy az adót havi egyenlő részletekben is lehet fizetni. Például ha valakinek az egy évi adója 600 P és befizet minden hónap 15-éig 50 pengőt, akkor őt sem az adófizetésre figyelmeztetni, se zálogolni nem szabad, sőt még kamatot sem szabad számitani. Ez a kedvezmény azonban csak azokat illeti meg akik az előző évnegyedről esetleg áthuzódó hátralékot és ennek kamatait is befizetik, az első havi részlettel együtt. Az 1930. évi I. negyedévi adó most január elsejével esedékessé vált. Aki az emlitett kedvezmény szerint akar fizetni és az előbbi negyedről (mult év utólsó negyedéről) hátraléka nincs, annak az előbbi példából kiindulva, január 15-ig be kell fizetni 50 pengőt, február 15-ig 50 pengőt és március 15-ig 50 pengőt. Kötelezettségének ekként eleget téve, kamatot a terhére felszámitani nem lehet. Az előbbi példához hozzávesszük, hogy valakinek a mult negyedévről száz pengő hátraléka van — ebben az esetben január 5-ig be kell fizetnie a száz pengőt és az ezután esedékes késedelmi kamatot, továbbá az idei első negyed első harmadrészét kitevő 50 pengőt. Ennek a kedvezménynek az igénybevételére az ismertetett feltételek betartása mellett, külön kérvényezés nélkül, mindenkinek joga van.

Szemüveg, orrcsiptető, látcső, lorgnet nagy választékban Heller Márkus látszerésznél, Széchenyi utca 1. szám
Szemüveget orvosi recept után azonnal elkészitek.

Több debreceni ut kerül kiépitésre

A jövő hétfőn, január huszadikán jár le az uj utépitési pályázat, amely 131 kilométer és 159 méter hoszu utszakaszt végleges jellegü burkolattal, 526 kilométer és 0.52 métert pedig felületi bevonással kiván elláttatni.

Amár kiadott 202 kilométer 355 méter hosszu átkelési szakaszon kivül végleges utburkolattal látandó el a salgótrajáni 3.64 kilométer hosszu átkelési szakasz, a külső utszakaszok közül pedig a közül pedig a következők:

a budapest—eszéki utvonalon

Érd és Érsi között 14.2 kilométer, Szekszárd előtt 5.4 kilométer;

a budapest—szegedi utvonalon

Soroksár és Alsónémedi között 9 kilométer, Lajosmizse és Kecskemét között 15 kilométer és 759 méter, Kiskunfélegyháza előtt 7.914 kilométer, Kiskunfélegyháza után 4.5 kilométer;

a dunaföldvár—debrecen—máramarosszigeti utvonalon

Cegléd és Abony között 12.7 kilométer, Abony és Szolnok között két részben 5.62 kilométer és 3.98 kilométer és végül Debrecen előtt 6.106 kilométer; a debrecen—temesvári utvonalon Debrecen után 5 kilométer és Berettyóujfalu előtt 3.68 kilométer, végül a budapest—kassa—zborói utvonalon Mezőkövesd és Miskolc között hét utszakasz egyenként 7.7 kilométer, 1.8 kilométer, kétszer 5.7 kilométer, 8.1 kilométer, 2.1 kilométer és 6.2 kilométer hosszuságban.

Felületi bevonással látandó el *a budapest—bécsi utonalon*

53 kilométer; a dunaföldvár—debrecen—máramarosszigeti vonalon 99 kilométer 499 méter; a debrecen—nyiregyháza—csapi vonalon 38 kilométer 449 méter, a budapest—siófok—keszthelyi vonalon 73 kilométer 477 méter; a budapest—eszéki vonalon 43 kilométer és 328 méter; a budapest—kassa—zborói vonalon 88 kilométer 532 méter; a budapest—szegedi vonalon 99 kilométer 871 méter és végül a dunaföldvár—debrecen—máramaroszigeti vonalon külön 24 kilométer 7 méter.

Miután az első pályázat 1237 kilométer 87 méter hosszu ut megépitésére vonatkozott, a második pályázat a már kiadott megrendelések hozzászámitásával 390 kilométer 221 méter hosszu utvonalat nem vett fel az előkészitendő munkák közé.

Szabó Dezső eltévelyedése

Egyik fővárosi lap karácsonyi számában a szertelenségeiről és tulzott temperamentumáról ismert *Szabó* Dezső nyilatkozatot tett közzé, amelyben kijelentette, hogy nem bírja tovább a „félreismerést", hanem elhagyja Magyarországot és egy másik „most épülő kis nemzethez" fog csatlakozni. Szabó Dezső tényleg beváltotta „fenyegetését", amely egyenértékü a hazaárulással.

Az erdélyi ujságírók ugyanis kideritették, hogy Szabó Dezső édesanyjának családi neve Mille, amely név francia hangzásu ugyan, de meglehetősen otthonos a románok között (ez volt a neve az egyik legje'entékenyebb román publicistának, aki csak nemrég halt meg, Mille Constantinnak is). Ebből arra következtettek, hogy a „most épülő kis nemzet" nem lehet jehát más, mint a román. A bukaresti sajtó pedig — nem minden diadal nélkül — már határozottan hirdette is, hogy „a legnagyobb magyar iró hátat fordit hazájának és nemzetének, hogy a fiatal román néphez csatlakozzék". Ezek után most Szász Endre kolozsvári szerkesztő kereste fel Szabó Dezsőt, hogy — mint remélte — cáfolatot kapjon tőle karácsonyi interjura, ami után minden ta'álgatás is elesnék.

— Nem cáfolhatok — mondotta Szabó Dezső az első kérdésre —, mert mindaz, amit karácsonykor mondottam szóról-szóra igaz. Itthagyom Magyarországot, ezuttal azonban nem arról van szó, hogy egy magyar állampolgár külföldi utra indul, vagy más országba költözik. Nemcsak Magyarországról távozom, hanem végleg kilépek a magyar sorsközösségből is... Romániába megyek, felveszem a román állampolgárságot, az ország fővárosába, Bukarestbe költözöm s minden erőmmel azon leszek, hogy uj nemzetem hitében minden konzekvenciák levonásával beleilleszkedjem, kulturáiának hasznára váljak és életének szerves részévé legyek. Már tanulok is románul.

Itt hosszas magyarázatot tartott, hogy miért érlelődött meg benne ez az elhatározás — a lényeg, hogy itt mindenkiben csalódott —, majd igy folytatta:

— Bukarestben fogok lakni s ugyanazt a munkásságot fogom folytatni, amelyről tizenhét megjelent könyvem és körülbe'ül ugyanennyit kitevő többi cikkem és tanulmányom tanuskodnak. Egyelőre magyarul fogok irni, cikkeim azonban, amelyek a napi politikával egyáltalában nem foglalkoznak, csupán magasabb szempontokból tárgyalják az európai problémákat, román lapokban fognak megjelenni. Egész sereg regény terve él bennem, amelyeket sorra életre hivok. Jó érzékem a nyelvek iránt és azt remélem, hogy három év alatt tökéletesen elsajátitom a román nyelvet és már időközben is be tudok hatolni annyira a nyelv szellemébe, hogy ellenőrizhetem: a fordítások fedik-e mindenben elgondolásaimat. Uj nagy regényemmel már a román kulturát fogom megajándékozni. Magyarul irom meg, de románul jelenik meg e'ső kiadása. Csak mint fordítás...

— Magyarul irt könyvet még sem lehet fordításnak nevezni.

— Ez nem fontos! Fő az, hogy ezt már mint román iró adom ki: Georghe Mille. Ez lesz tudniillik az uj nevem.

A kolozsvári szerkesztő ellenvetéseivel szemben Szabó Dezső a következő magyarázatot adta lépéséről:

— Az én lépésem voltaképpen áldozat. Tisztában vagyok lépésem horderejével és fel ke'l tennem, hogy az nemcsak Magyarországon fog feltünést kelteni. Feláldozom magam, hogy Magyarországon is rájöjjenek arra, hogy egy népnek és országnak kötelességei vannak iróival szemben. Talán az én nemzetárulásom másoknak lesz hasznára.

EZERÖTSZÁZ BALI UTAS A HÓ ALATT.

Los Angeles, jan. 13. Kaliforniában a nagy hóvihar alatt egy autó oszlop, amelyben 300 autó karneválra vitt körülbelül 1500 utast, elakadt a magas hóban. A sürün hulló hó betemette az autókat, melyek se előre, se hátra nem tudtak jutni és félő volt, hogy a mulatságra igyekvő utasok odavesznek. Több órás izgalmas várakozás után nagy csapat földmüves érkezett a veszedelem szinhelyére és sikerült az utat szabaddá tenni, ugy hogy félnapos veszteglés után megindulhatott az autók sora. Az utasok között volt Helen Wills, a tnisz világbajnoknője is, aki férjével nászuton van Kaliforniában.

SOROZATOS BANKRABLÁSOK TEMESVÁRON.

Temesvár, január 13. Szombaton a *Temesvári Polgári Takarékpénztár* is beszüntette fizetését. A fizetésbeszüntetést a Sváb aBnk bukása vonta maga után, mint hogy a betétesek a Sváb Bank fizetésbeszüntetése miatti izgalmukban megrohanták a bankot betéteikért. A Polgári aBnk harminc millió lei kifizetése után a kifizetést beszüntette. A többi bankokat szintén megrohanták a betétesek. Egyedü' a Timisiana nevü román bank, csupán szombat délelőtt, tizmilliót fizetett ki a betéteseknek, azonban idejekorán felkészült a runre és igy nem került zavarba.

A sorozatos bankkrizisek ügyében a Banca Nacionala temesvári fiókjának elnöke, Dobrovitescu tegnap összehivta a temesvári bankok vezetőit, hogy a helyzetet megbeszéljék. Megállapitották, hogy a Polgári Takarék aktiv, — azonban a főhitelezők érdekében egyelőre szüneteltetni fogja a fizetéseket. A bank fennállását nem fenyegeti veszély.

KOLDULT A ZSUGORI.

Érsekujvárról jelentik: A rendőrség szombaton egy toprongyos koldust fogott el akiről igazoltatása után kiderült, hogy Szury István, dusgazdag, 58 éves, nagymagyari lakossal azonos, akinek százezer csehkoronát meghaladó készpénzvagyona s azonkivül földje, háza van. Az idős férfit zsugorisága vitte a koldulásra. A nála talált összeget — összesen 9 csehkoronát — a rendőrség elkobozta.

Az egész életben hü barát

SINGER
VARRÓGÉP.
Kedvező fizetési feltételek.
Alacsony havi részletek.
SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.
Debrecen, Piac-u. 79

SZINHÁZ ÉS MOZI

MÜSOR:

Kedd: **Pálinka.** Kiss Ferenc vendégfelléptével. B bérlet, 15. Mérsékelten felemelt helyárak.

Szerda: **Taifun.** Kiss Ferenc vendégfelléptével. C bérlet, 15. Mérsékelten felemelt helyárak.

Csütörtök: **Pálinka.** Kiss Ferenc vendégfelléptével. D bérlet, 15. Mérsékelten felemelt helyárak.

Taifun

Kiss Ferenc vendégjátéka a Csokonai Színházban.

Több mint húsz esztendeje annak, hogy Lengyel Menyhért feszült levegőjü, mély sodrásu, egzotikus drámája, a „Taifun" bemutatásra került. Azóta ez a szenzációsan izgalmas darab a világ csaknem minden nagyvárosát bejárta és általános sikert aratott. Ha a komoly kritika szemüvegén át nézzük a „Taifun"-t, nem sok irodalmi értéket találunk benne, de az vitathatatlan, hogy a megírás technikáját, a drámai feszültség fokozását és a mese érdekességét tekintve, egyik legsikerültebb terméke a modern színműirodalomnak.

Mint Lengyel legtöbb darabja, ez is úgy hat, mint egy tökéletesen megírt szenzációs riport. A „Taifun"-t tehát úgy lehetne definálni, hogy riport dráma. Ebből a definációból azután önként következik, hogy a darab, — minden izgalmas cselekménye ellenére — sokat veszített aktualitásából. Annak idején, mikor megszületett, — csak néhány év telt el a japán—orosz háború után s az egész művelt világ érthető érdeklődéssel fordult a tőlünk merőben idegen mentalitásu, csodálatos energiáju, különös szép felé. — Lengyel Menyhért éles szemét s újságírói zsenialitását bizonyítja, hogy a kellő időben ismerte fel a japán problémának aktualitását s ezt a problémát egy dráma keretében színpadra is vitte. Ha a megoldás kissé európaizü, ha a mese és a milliő mesterkélt még sem lehet elvitatni tőle, hogy Nitobe Tokeramo szerelmi tragédiája mögött a forró szavak, a felgyült szenvedélyek taifunjában van valami a világtörténelemből is.

De azóta nagy idő telt el. Egy olyan taifun zúgott végig a világon amilyent Nippon fiai még sohasem láttak. Maga Klió részeg lett a vértől s az anyák és hitvesek könyes verejtékébe mártott tollal írta a világtörténelmet. — Nem egy ember, nem egy nép, hanem az egész emberiség fölött ott zúgott, ott pusztított a taifun, melynek borzasztó ereje még ma is megremegteti a lelkeket.

Lengyel Menyhért drámáján megérezzük, hogy utána gyúlt ki a világ s ez a nagy égés minden előbbi tüzet elhomályosított.

Ennek ellenére a „Taifun" debreceni felújítása mégis kivételes eseményszámba ment. Ezért elsősorban Kiss Ferencé, a budapesti Nemzeti Színház kitünő művészéé az érdem, aki hétfőn este a „Taifunban" kezdte meg vendégszereplését a Csokonai Színházban.

Kiss Ferenc egészen különálló klasszist jelent a modern magyar színjátszás történetében. Bámulatosan sokoldalu s ezúttal is magával ragadta a közönséget, döbbenetes erejü, tökéletes alakításával. Ő nem játszott, hanem élt a színpadon. Minden szavában, minden gesztusában élet, kegyetlen realitás volt, anélkül, hogy túljátszotta volna magát. A benső lelki vivódásokat, a nagy összeroppanást klasszikus művészettel vetítette elénk. Sokszor csak egy ideges kézmozdulattal, vagy egy keményfintorral fejezte ki indulatait, de ezek annyira megrázók, kifejezésteljesek voltak. — hogy a néző már nem is tudta, hol kezdődik a játék és hol a valóság. A színész és az ember Kiss Ferencnél egymásba lényegült és ez magyarázza meg azt a kivételes ünneplést, melyben a debrecni közönség a kiváló vendégművészt részesítette.

Az együttes tagjai természetesen igyekeztek lépést tartani Kiss Ferenccel.

Kerner Ilona szerepében *Halasi* Mariska határozottan nagyvonalu játékot nyujtott. Fölényes, biztos művészettel játszott s teljes illuziót tudott kelteni. Megérdemelt, komoly sikere volt. *Sulyok* Mária természetes bájjal, helyenkint meleg szívvel és kedves közvetlenséggel alakította Hempel Terézt. *Turóczy* Gyula kissé irreális szerepében is művészi játékot produkált és fölényes intelligenciájával és nagystilü tehetségével szintén kivételes sikert aratott. Bálint György az önfeláldozó fiatal japánt lelkesedéssel és mély átérzéssel alakította. *László* Gyula a szokott jó volt, míg *Fábián* János a nem neki való szerepben is beigazolta, hogy értékes tehetség.

A kisebb szereplők közül Szüts László érdekes védője, dr Latzkó József, Mészöly Tibor és Kédly Gyula alakítása érdemel dicséretet. Külön ki kell emelnünk Sugár Gyulát, aki a tanár szerepében ismét brilliáns kabinetalakítást produkált. Szerémi János stilusos japán énekével keltett feltünést.

A többi szereplő általában megfelelt a hozzáfüzött reményeknek, bár a tömegjelenetek nem mindig sikerültek. Az előadáson meglátszott Thuróczy Gyula gondos rendezői keze, azt azonban ujból ismételjük, hogy az indokolatlan hosszu szüneteknek semmi, de semmi közük sincs a kulturnívóhoz.

A hétfői előadást telt ház nézte végig. A közönség vastapssal jutalmazta a vendégművészt. A siker nagyságára mi sem jellemzőbb, mint az, hogy a publikum még a halála után is a függöny elé tapsolta Tokeramó Nitobét. *(b. p.)*

Timár Ila sikere Ungváron

Egy hétig Ungvár ünnepelt vendége. — Timár Katóval együtt lépett fel.

Mint jelentette a **„Debreczen", T. Timár Ilát,** a Csokonai Szinház hét esztendőn keresztül dédelgetett kedvencét meghívta az ungvári magyar színház vendégszereplésre. T. Timár Ila csütörtökön reggel útazott el Debrecenből, aznap résztvett a próbákon és pénteken este mutatkozott be a múlt szezonbeli egyik kedves és egyéniségéhez igen illő darabban, a „Párisi Divat"-ban. És itt rögtön ide is kell iktatnunk:

olyan döntő sikerrel,

hogy az ungváriak nem engedték haza,

Timár Ila e héten egész héten Ungvár ünnepelt vendége.

Ami előre látható volt, **Timár Ila** ezen vendégjátékánál úgy, mint eddig minden vendégjátékánál, az bekövetkezett itt is.

Ungvár művészetértő publikuma egy csapásra hódolt be,

úgy, — mint a debreceni — **Timár Ila** kivételes művészetének. Rajongója lett annak a hangnak, mely páratlan a maga nemében, annak a játéknak, mely maga a kikristályosodott művészet, annak az egyéni báinak, mely megkapó, lenyügöző és amely olyan feledhetetlenné teszi a nagyszerü primadonna mindenegyes alakítását.

Ungvár kegyeibe fogadta **Timár Ilát,** azt a Timár Ilát, akit a

Csokonai Színház publikuma nélkülözni kénytelen

és akit visszavárt és visszavár azóta is éppúgy, mint a szezon első napjaiban.

Módunkban van Timár Ila kitünően sikerült ungvári vendégjátékáról az ott megjelenő két magyar nyelvü napi lap kritikáját ideiktatni, amelyekhez kommentárt igazán felesleges lenne fűznünk:

Az ungvári „Uj Közlöny" c. napilap a következőket irja:

Párisi Divat. **Timár Ila** vendégszereplése. Zsúfolt nézőtér. Lelkes, jól szórakozó publikum: ez a tegnapi előadás mérlege...

A debreceni színház kedvence: **Timár Ila** és a ruszinszkói magyar színház népszerü szubrettje: Timár Kató, olyan feledhetetlen estét szereztek a publikumnak, amilyenben kevés része volt ezideig.

Timár Ila vendégprimadonna, **nagy és döntő sikert aratott.** Kiváló színésznő, aki nem karzati eszközökkel, de tiszta művészetével fogja meg a közönség szivét. A szerep, — sajnos az igazgatóság nem megfelelő darabot választott a kiváló művésznő debütjére, — nem nagy, sőt kevés lehetőséget ad Timár Ilának, hogy gyönyörüen kultúrált, lágy szopránját, mely a legnagyobb ereje, bemutassa. Hogy mégis nagy sikere volt, ez csak a közönség izlésének magas nivóját igazolja, mely boldogan üdvözölte a disztingvált **művészi eszközökkel pazarul bánó kitünő primadonnát.**

Timár Kató méltó partnere volt nagynevü nővérének. Táncai pompásan sikerültek.

A „Ruszinszkói Magyar Hírlap" ezeket irja:

Párisi Divat. **Timár Ila** primadonna vendégfelléptével.

Timár Ila, a debreceni színház primadonnája várakozásnak megfelelően debütált. Kiforrott, rutinos színésznő, aki kifogástalan alakító képességgel és játékstilussal rendelkezik. A közönség hálásan, sokszor megtapsolta.

Sikere volt Timár Katónak, a kitünő művésznő hugának.

A szinházi iroda hirei.

KISS FERENC VENDÉGFELLÉPÉSEI A CSOKONAI SZINHÁZBAN.

Kiss Ferenc tegnap esti első felléptét, melyben Tokeramo doktornak exotikus figuráját állitotta az elragadtatott köznség elé, tomboló siker fogadta. A népszerü müvész mindig szivesen látott vendége a debreceni szinházjáró közönségnek, mely nem felejtette el, hogy éppen a Csokonai szinház deszkáiról indult el hatalmas ivelélü pályáján felfelé. Ma este ismét uj szerepben lepi meg müvészetének tisztelőit mikor Zola Pálinkájának férfi főszerepét alakitja. A tegnapi zsufolt ház közönsége az élő reklámja ennek a ritkán adódó nagy müvészi eseménynek és ugy a mai mint a holnap megismétlendő

TAIFUN-ra

és a csütörtökön a népszerü müvész bucsufelléptét jelentő, megismétlendő

Pálinka

előadásaira óriási az érdeklődés.

A ma esti Pálinka B bérletben, a szerdai Taifun C bérletben és a csütörtöki Pálinka D bérletben kerül szinre.

TOMMY ÉS TÁRSA szerdán és csütörtökön délután ifjusági előadásban, rendkivül olcsó helyárakkal.

A szezon legbájosabb operettje, — mely egyuttal a szezon legnagyobb slágerének bizonyult, szerdán és csütörtökön délután, 3 órai kezdettel kerül szinre, ifjusági, illetve zónaelőadásban, a Csokonai szinházban. A tanuló ifjuság által ki nem váltott jegyek egész nap válthatók a szinházi pénztárnál, rendkivül olcsó helyárakon.

BOLYGÓ ZSIDÓ, operett-bemutató, **pénteken, január 17-én.**

A Csokonai szinház személyzete a szezon-kezdés nagy tempóját messze felülhaladva dolgozik éjjel-nappal annak a programmnak az előkészitésén, melyet az igazgatóság nagy gonddal dolgozott ki. Kemény munka folyik a szinháznál; munkában van a próza és az operett. Nincs szünet nincs pihenés senki számára. Ennek a hatalmas programmnak előhirnöke a pénteken este bemutatásra kerülő

Bolygó zsidó

cimü daljáték. A Bolygó zsidó, különleges témájánál és rendkivül melódikus, szép muzsikájánál fogva az ország majdnem mindegyik vidéki szinházában óriási sikert aratott. A Szulamit egykori sikereit közeliti meg az a páratlanul álló előadássorozat, melyet a Bolygó zsidó ebben az esztendőben az ország különböző helyein ért el. A szenzációs ujdonság péntek, szombat és vasárnap este bérletszünetben, a következő napokon pedig A, B, C, D bérletben kerül szinre. A Bolygó zsidó főszerepeit Erkel Gaby, Szécsi Böske, M. Barna Anci, Fáskerthy Mária, Ditrói Ica, Sugár Gyula (cimszerep), Szücs László, Sugár Misi, Fábián János, Kédly Gyula és Takács Oszkár játszák. Rendező Remete Géza. Karmester Csanak Béla.

Mozgószinházak műsora:

URÁNIA
TELEFON: 12-51

Ma, fél 5, fél 7, fél 9-kor:
Csak felnőtteknek:
Egy Metro—Goldwyn dráma:
SZERELEM ÁLMA.
A főszerepekben: Nils Aster, Joan Crawford.
ZEPPELINEN A FÖLD KÖRÜL.
Amerikából Japánon, Ororszországon s Európán át vissza Amerikába.

Vigszinház:
Hétfőtől szerdáig.
Január 13-tól 15-ig.
Kizárólag csak 16 éven felüliek nézhetik meg!
A VILÁGVÁROS MÉLYÉN.
(Razzia a kikötőben.)
Dráma egy világváros életéből, 8 felvonásban.
Főszereplők:
Igé Sym, Corry Bell, Paul Samson Körner (Európa nehézsulyu boxbajnoka) és Harry Hardt.
Megelőzi:
AZ EGYNAPOS ASSZONY.
(Házasság 24 órára.)
Francia bohózat, 7 felvonásban.
Főszereplők:
Hans Junkermann, Carmen Boni és Lia Christy.
Előadások kezdete 6 és 8 órakor.
Pénztárnyitás délelőtt 11, délután 5 órakor.

Apolló.
Apolló mozgó hétfőtől csütörtökig nem tart előadásokat.
Péntektől az **Apollóban:** az évad legszebb világfilmje: Ábris rózsája (Anna Nicholsnak a Magyar Szinpadon nagy sikert aratott szinműve). **Vigszinházban:** csütörtöktől: Sorel kapitány és fia. (Az apai szeretet himnusza.) Főszerepben: H. B. Warner, Anna Q. Nilsson és Nils Asther.

METEORBAN szerdán: **Keringőkirály** Strauss, világhirü zeneszerző élete filmen, 7 felvonásban. Ráday Imre és Lillian Gissel és a **Szerelmes vakáció.** Egy izgalmas sportverseny története, 6 felvonásban. Marcenlina Day és Kathleen Keyel. — Előadások: 6 és 8 órakor.

x Minden könyvkereskedésben megszerezheti Szalacsy Rácz Imre „Magyar sors" cimü legujabb könyvét.

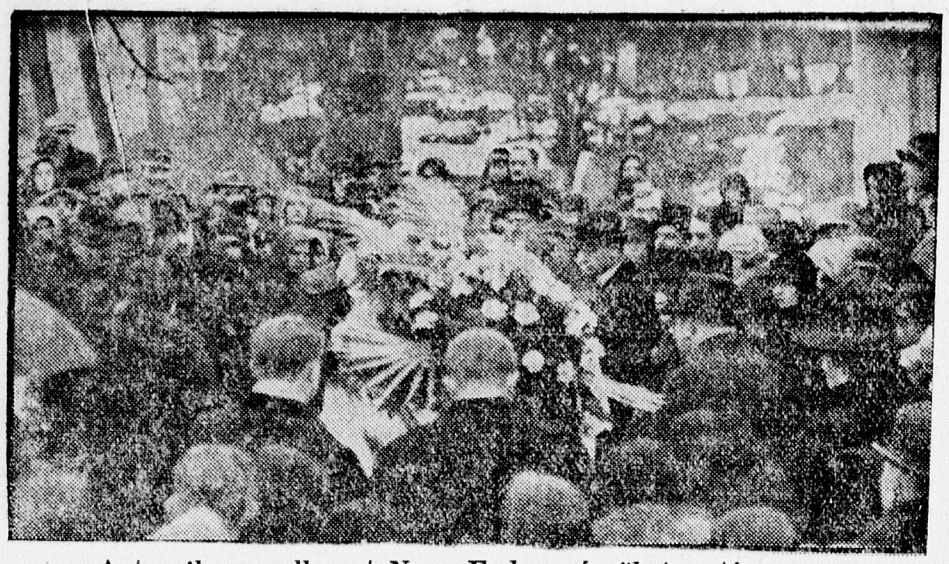

A tragikusan elhunyt Nagy Endre mérnök temetése.

Az apa széngázmérgezés áldozata lett, a fia mellbelőtte magát

Megdöbbentő tragédia játszódott le Budapesten. Pesti híradás jelentése szerint hétfőn reggel a mentőket hívták a Tüköry-palotába. Ez a hatalmas bérház az Akadémia uccára és a Tükör uccára néz.

A Tükör uccai bejárat fölött az első emeleten lakott *Kronberger* Zsigmond, a *Kronberger Mór és Fia* fakereskedőcég tulajdonosa, egy 65 éves öregur.

Kronberger Zsigmond a szobájában levő gázresó mellett a földön feküdt. A mentők megvizsgálták, megállapitották, hogy már nem lehet rajta segiteni, megölte a gáz.

A mentők távozása után érkezett a házba *Kronberger* József, az öreg fakereskedő unokaöccse és nevelt fia, cégének egyik tagja. A fiatal Kronberger a cégnek a Tüköry-palotában levő irodájába ment, ott értesült a szerencsétlenségről. Felrohant Kronberger Zsigmond lakásába, ott holtan találta nevelőapját. Valósággal önkivületi állapotban rohant vissza az irodahelyiségbe, ahonnan

pár perc mulva revolverdörrenés hangzott. Kronberger József mellbelőtte magát.

A mentőket ujból elhívták a házba, ismét egy Kronbergerhez. A fiatal Kronberger életveszélyes állapotban volt, de élt. A mentőautóra tették és azonnal kórházba szállították.

Kronbergerék 1926—27-ben sokat foglalkoztatták a közgazdasági tényezőket és fakereskedelmi részvénytársaságuk felszámolása révén a rendőrséget is. A család a főváros egyik legelőkelőbb és legismertebb fakereskedő familiája. Több részvényessel együtt az ő tulajdonuk volt a Kronberger-tele Faipar Rt., amelynek Olaszliszkán és Tolcsván, valamint Budapesten a Ferenc József laktanya mellett volt hatalmas telepe. Ezt a részvénytársaságot 1926-ban likvidálták, a hatalmas üzem összezsugorodott és sokkal kisebb méretekben folytatta működé ét Kronberger Mór és Fia cég alatt.

1926-ban kezdődött a részvénytársaság likvidálása. Az egyik főrészvényessel kapcsolatban feljelentések történtek, a rendőrség vizsgálatot indított és másfél esztendeig tartott, amig a likvidáció bünügyi, illetve rendőrségi részét sikerült békésen elintézni.

A Kronberger Mór és Fia fakereskedelmi cég Kronberger Zsigmond tulajdonosa volt, ő vezette három unokaöccsével, Józseffel, Jenővel és Ödönnel. Ez a három fiu nevelt fia volt Kronberger Zsigmondnak.

Az öreg ur a Tükör uccai palota első emeletén egy ötszobás lakásban lakott. Három évvel ezelőtt meghalt a felesége, ekkor magához vette egyik közeli rokonát, egy földbirtokost és feleségét. Ezekkel élt együtt, ezek vették észre ma délelőtt Kronberger Zsigmond tragédiáját.

A hozzátartozók szerint Kronberger valószínüleg rosszul lett, felkelt és a szobában lévő gázresóhoz ment, ahol teát akart főzni. Közben elveszhette az eszméletét,

a gázt már meggyujtani nem tudta. A kinyitott gázcsapból ömlött a gáz és mire a hozzátartozók a gázszagra figyelmesek lettek, — Kronberger Zsigmondot már nem lehetett megmenteni.

Későbbi érdeklődésre már azt a felvilágositást adták a család részéről, hogy Kronberger Zsigmmondot szívszélhüdés ölte meg.

Ezzel szemben a rendőri bizottság megállapítása az első verziót erősíti meg. Eszerint Kronberger Zsigmond halálát világitógáz okozta.

Kronberger József nagyon szerette nagybátyját, aki egyuttal nevelőapja is volt. Ez a nagy szeretet adja magyarázatát annak, hogy az öreg ur halála hírére revolverhez nyult. A Rókus kórházban fekszik, állapota életveszélyes.

Kronberger Zsigmond halála és nevelt fiának öngyilkossági kisérlete közgazdasági körökben és a tőzsdén nagy feltünést keltett.

Mesterséges napfény

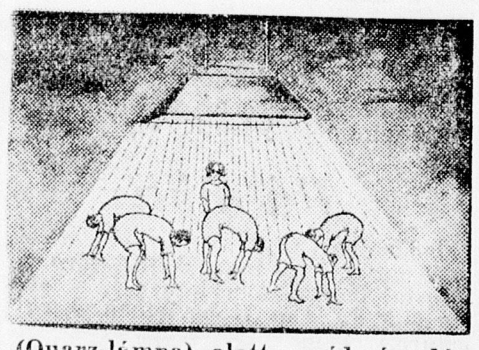

(Quarz-lámpa) alatt, svéd és dán gyógytorna, a Therapia gyógyintézetben.

A gyógytornát Falusy Margit, a testnevelési főiskola jelesen végzett növendéke vezeti. **Tornajátékokkal** kiegészitve. Érdeklődni és jelentkezni lehet délelőtt 9—12-ig, délután 3—6-ig, Füvészkert ucca 4. szám. — Telefon: 980.

Ugyanott Diathermia, iszap, villany és szénsav kezelések.

x Vidéki útakra a Fortuna bérautó vállalatnál rendelhet autót. Csapó u. **10. szám. Telefon 320.**

Földalatti betörőtársaságot leplezett le a berlini rendőrség

Berlin, **január 13.** A rendőrség tegnap egy razzia alkalmából földalatti betörőtanyát leplezett le az Alexander-Plata alatt, a Belváros egyik legforgalmasabb pontján. A betörőtanya a földalatti vasut alagutjából nyilik.

Keskeny lyuk vezet a barlangba, amely mintegy tíz méter hosszu. Itt gyülekeztek a Belváros hírhedt betörői, számszerint mintegy huszonöten, valamennyien régóta körözött tolvajok. Tizenötöt közülök sikerült letartóztatni. A barlanglakók kizárólag lopásokból és betörésekből éltek. A barlangban gyüjtötték össze zsákmányukat is, amelynek egyrészét lefoglalták.

A zsákmány többnyire kirabolt kirakatokból származik. Az utóbbi időben feltünt a rendőrségnek, hogy igen sok uccai automata nyomtalanul eltünt. Az automaták nagyrészét a barlangban találták meg. A készülékek szét voltak verve s tartalmukat elfogyasztották a betörők. Midőn a rendőrök a barlangba hatoltak, a földrehintett szénán tíz ember aludt, akik ijedten riadtak fel a fényszóróval felszerelt géppfegyver vakító fényére. Többen közülük szökni próbáltak, a rendőrök azonban elállották a menekülés utját és valamennyiüket letartóztatták. Órákig álltak azután még lesben a barlang előtt és ezalatt öt betörő jött „haza", akiket szintén lefüleltek.

Négy felesége volt egy nagykőrösi szigorló orvosnak

Szabálytalanul folytatott orvosi gyakorlatot. — Budapesten letartóztatták.

Budapesről jelentik: Több mint két napja tart a főkapitányságon a nyomozás, Rell Boldizsár negyvenegyéves szigorlóorvos ügyében, aki Nagykőrösön fogorvosi praksszist folytatott és aki ellen **névtelen feljelentés alapján, többnejüség cimén indult meg az eljárás.**

Szombaton este detektivek hozták fel a szigorlóorvost Budapestre és azóta a rendőrség már teljesen tiszta képet nyert a titokzatos életü nagykőrösi orvos viselt dolgairól.

Rell Boldizsár, aki 1889-ben született a fejérmegyei Dus községben, eredetileg papnak készült. Kalocsán már kispap volt, amikor elhatározta, hogy mégis más pályát választ. — A szemináriumot otthagyta, érettségijét már a segesvári gimnáziumban tette le, majd 1910-ben Budapesten beiratkozott az orvostudományi egyetemre. Már szigorlóorvos volt, amikor kitört a háború. Ekkor, mint egészségügyi önkéntes vonult be katonának, majd a harctérre került, ahol 1916-ban gránátnyomás érte. Emiatt később kiszuperálták és ettől kezdve a gróf Apponyi fiók-hadikórházban tevékenykedett, mint orvos, majd Bánhegyesen helvettes községi orvos lett. Abban az időben ugyanis szigorlóorvosok is végezhettek orvosi funkciót. A kommün után Budapestre került és itt az Irgalmasoknál megtanulta a fogászatot. Időközbe a Zsigmond uccai iskolában iskolai fogorvos is lett. **Rell Boldizsárnak nem volt diplomája, de mindenütt sikerült elhitetni, hogy megvan az orvosi képzettsége.** Amikor azonban később látta, hogy gyanakodni kezdenek rá, otthagyta Budapestet és Nagykőrösre költözött. Nagykőrösön fogorvosi rendelőt rendezett be, amely igen jól ment, mivel Rell Boldizsár valóban kitünően elsajátította a fogászatot.

A rendőrség ilyen módon tisztázta, hogy **Rell Boldizsár éveken át szabálytalanul folytatott orvosi gyakorlatot és ezzel egészség elleni kihágást követett el.** De kiderítette a rendőrség Rell Boldizsár többnejüségének történetét is. Kiderült, hogy **a szigorlóorvos négyszer kötött házasságot, kétszer Budapesten, kétszer pedig vidéken.**

Első felesége, akitől mind a mai napig nem vált még el, egy nevelőnő volt, akit Budapesten vett feleségül. Egy esztendővel később egy vidéki gyógyszerész leányát vette el, akivel elhitette, hogy még nőtlen ember. Az anyakönyvi hivatalban sem kételkedtek szavaiban, mivel tudvalevőleg a születési bizonylatból sem tünt ki, hogy felmutatója nős-e, vagy nőtlen. Nemsokkal ezután egy fiatal özvegyasszonyt vett Budapesten feleségül, majd negyedik házasságát egy vidéki földbirtokos leányával kötötte. E pillanatban az a helyzet, hogy **két feleségétől törvényesen elvált,** még pedig a második és negyedik feleségétől. — Minthogy ezek a válások több mint öt évvel ezelőtt történtek, ez a bigámia már elévült és most tulajdonképpen egy bigámia terheli.

A kapitányságon megkérdezték a kalandos életü szigorló-orvostól, hogy miért követte el a bigámia büntettét, noha tisztában volt azzal, hogy ezzel súlyosan büntetendő cselekményt követ el. Rell Boldizsár erre a kérdésre nem tudott kielégítő választ adni, de állandóan hangoztatta, hogy a harctéren súlyos gránátnyomást szenvedett, ami idegbetegséget idézett elő nála, amelynek hatása most is gyakran jelentkezik. Valószínűleg, mondotta, hogy ez a beteges idegállapota hajtotta bele a többnejűség kalandjaiba is. A főkapitányságon ma délelőtt döntöttek ügyében: **egy rendbeli bigámia büntette és egészségügyi kihágás cimén előzetes letartóztatásba helyezték.** A mai nap folyamán még ki fogják hallgatni Rell Boldizsár két Budapesten élő feleségét, de egyúttal megtörténtek az intézkedések, hogy két vidéki felesége is rövidesen vallomást tehessen a főkapitányságon.

PIÓCÁT LEVÉLPOSTAI KÜLDEMÉNYBEN IS LEHET SZÁLLITANI.

Senkisem gondolná, pedig úgy van, hogy piócát nagyon nagy számban és szép pénzt érő mennyiségben exportálunk. A piócák kiszállításának elősegítése végett a kereskedelmi miniszter a következő rendeletet adta ki, amelyről a Kereskedelmi és Iparkamara az érdekeltséget ezúton értesíti:

„A nemzetközi postairoda közlése szerint Olaszországba élő piócák levélpostai küldeményben is szállíthatók. Az ilyen levélpostai küldemények csomagolására nézve kötelező, hogy az élő piócák először vászonzacskóba legyenek elhelyezve, a zacskó mohával legyen körülvéve és hártya papirba burkolva, azután az egész küldemény erős fatartályba legyen zárva. A postahivatalok ha ilyen csomagolásban feladásra kerülő, Olaszországba szóló élő piócákat tartalmazó levélpostai küldeményekre előirt általános feltételeknek megfelelnek, akadálytalanul vegyék fel, illetve továbbbitsák is azokat".

— **„Magyar sors" cimü könyve,** — Szalacsy Rácz Imrének minden könyvkereskedésben kapható.

Hangversenyek, estélyek, mulatságok, bálok

Debreceni farsangi naptár:

Január 15-én: A csizmadia árusarnok szövetkezet táncestélye, a Korona disztermében.

Január 18-án: Este a Gazdászbál.

Január 19-én: Kereskedő és iparos bál a Függetlenségi Körben.

Január 19-én: Délután fél 6-kor a Zeneiskolában: Dr Feldmann Sándor idegorvso előadása „A pisichoanalizis eredete és célja" cimen. (Magántisztviselők nyilvános szemináriuma.)

Január 26-án: Este a Bocskaybál. (Ez a terminus csak feltételes.)

Január 26-án: Délután 5 órakor Thaly Kálmán-u. 14. sz. nagytermében a magántisztviselők házi Ady-ünnepélye dr Faragó László közreműködésével. (Magántisztviselők nyilvános szemináriuma.)

Január 26-án: Álarcos bál a Wolafka-telepi Körben.

Február 1-én: Este Csaba-bál az Arany Bikában.

Február 2-án: Este a debreceni újságirók Görbe éjszakája az Arany Bikában.

Február 5-én: Este Jose Balle spanyol operaénekes hangversenye az Arany Bikában.

Február 8-án: Este a Kékek Clubja bálja az Angol Királynéban.

Február 8-án: Este a Városi dalárda hangversenye és bálja az Arany Bikában.

Február 8-án: Este a Szent László kör bálja az Arany Bika kistermében.

Február 9-én: Este a Katholikus Figyelő sajtódélutánja.

Február 11-én: Este a Vendéglősök és Szállodások bálja az Angol királyné helyiségeiben.

Február 16-án: Női fodrászok jelmezes bálja az Angol Királynő zöld termében.

Február 22-én: Este az Ev. Filléregylet bálja az Arany Bikában.

Február 24-én: Este hangverseny az Arany Bikában.

Február 28-án: A Sörtársaság szilveszteri estje az Angol Királyné-ban.

Március 1-én: Este az Izr. Nőegylet művészestje és bálja az Arany Bikában.

Március 8-án: Este a Zenekedvelők Körének hangversenye az Arany Bikában.

Március 9-én: Este a Máv. Filharmónikusok hangversenye az Arany Bikában.

Április 5-én: Este a Mácsay dalkör hangversenye az Arany Bikában a székház javára.

Április 6-án: Délelőtt a Mácsay dalkör hangversenyének ifjusági előadása az Arany Bikában.

Május 4-én: Este a Máv. Filharmónikusok hangversenye az Arany Bikában.

Bámulatos hatású arcszépitő szer a

Fáy-crém

Gyorsan és biztosan eltávolit szeplőt, májfoltot, pattanást.

Egy tégely ára ——————— 1P
Hozzávaló Fáy szappan szintén 1P

Kapható:

Grósz Nagy Ferenc

Arany Egyszarvú gyógyszertárában Debrecen, a Szinház mellett.

„Felkeresem ujra Bethlen-utcai kis lakásomat, ahol éjszakákat virrasztottam át és tanultam, hogy valaki, hogy nagyszinész legyek"

Kiss Ferenc debreceni emlékeiről. — Az operettet lassankint otthagyom; komoly, elmélyülést kivánó szerepek után vágyom.

Kiss Ferenc, az ünnepelt, országos hirü szinész, a magyar szinjátszás egyik legizmosabb tehetsége és büszkesége hétfőn reggel Debrecenbe érkezett, négy napos vendégszereplésre. A délelőtt a szinházban próbákkal telt el és este nagy siker mellett játszott a Taifunban. Kiss Ferenc már mint régi ismerős jött Debrecenbe; ismerős neki a város, ismerős neki a szinház, a Piac ucca, az Arany Bika, ahol most is lakik és ismerik, szeretik, becsülik a debreceniek is.

Mikor megjelenik hétfőn délben ebédnél az étteremben, ismerősök köszöntik mindenfelől. Elsőnek egy magasrangu katonatiszt. Ebéd után a kávéházban fekete mellett.... És Kiss Ferenc szinmüvész szivesen, kész örömmel nyilatkozik a Debreczen utján a debreceni nagyközönségnek. Egyszerüen, közvetlenül.

— **Igaz örömmel, boldog szivvel jövök mindig Debrecenbe, hiszen itt kezdtem meg szinészi pályafutásomat. Még 1918-ban, a Heltai szinigazgatása alatt.** — Akkor játszott Debrecenben Honthy Hanna is. Szivesen jövök Debrecenbe; minden kedves ismerősöm nekem is. Boldogult emlékezetü Szathmáry Zoltán iró, Pósch Dezső bátyám ujságirók voltak akkor a patrónusaim, támogatóim. A Szinházi Bodegára is visszagondolok; ott is sok-sok, kedves időt töltöttem.

— **De legelőször is felkeresem régi lakásomat, Bethlen ucca 31. szám alatt. Megnézem ujra azt a házat, azt a lakást, ahol sok-sok éjszakát átvirrasztottam és mint kezdő szinész, sokat és szorgalmasan tanultam. Tanultam a szerepeimet, elmélyültem azokba, igyekeztem valamire vinni, valaki lenni....**

— Együtt laktam ott Zilahi Palival, aki mulatós szinész volt és sokszor jött haza hajnal tájban, egy-egy nagyobb muri után és rám-rám szólt, amikor még engem ébren talált, tanulás közben.... **Milyen csacsi vagy, hogy még most is tanulsz!.....** Muszáj, — mondtam csendesen, — mert csak igy lesz az emberből jó szinész és szeretem a szerepeimet szóról-szóra tudni....

— S nagyon jó volt, hogy itt Debrecenben oly sokat tanultam. Felkerültem Budapestre, a Nemzeti Szinházhoz, a legjobb iskolába, a legnagyobb müvészek közé; ott sürün és szépen foglalkoztattak, nagy sikereim is voltak és vittem valamire. Sok-sok élményem volt, sokat tapasztaltam s talán most megállapodok. Némi szerencsém is volt. Szükség van egy kis szerencsére, **de a nagy és sok szerencse nem jó, mert elbizakodottá teszi az embert. Voltak balfogásaim és balsikereim is, de ezekből sokszor és sokkal többet tanultam, mint a nagy, forró sikerekből, viharzó tapsokból.**

— Jelenleg a kis, csonka országot és a régi nagy országot a megszállott területet járom. Programmom van. Különféle darabokban lépek fel, olyanokban, amelyek körülbelül felölelik az ugynevezett „általános" szerepkört.

— **Operettet most már minél ritkábban játszom, de ez nem a „kort"** bizonyitja, mondja nevetve, mert most is „28" vagyok. Ez a 28 volt a felvételi számom a sziniakadémiára és emellett megmaradok...

— **A jövőre vonatkozólag inkább komoly darabokban lépek fel. A könnyü müfajt lassankint elhagyom. Most már inkább a belső elmélyülést keresem és ha ezt megtalálom egy-egy szerepnél, akkor vagyok boldog.**

— Ezért választottam már a debreceni vendégszereplésemnél is a komoly, nehéz, elmélyülést kivánó szerepeket.

Kiss Ferenc be is fejezi a nyilatkozatot s elmegy. Délután 4 óra. Kiss Ferenc délután 4—6 óra között tanul fent, a szobájában, — Arany Bika 214. alatt, — szerepet olvas, elmélyül benne, tanulmányozza, mint ezelőtt 12 évvel, kezdő szinész korában, ott a Bethlen ucca 31. sz. alatt, a hónapos, közösen bérelt lakásban.

Uj helyiségünk

Piac-utca 25.
SIMONFFY UCCA SAROK
(városi bérház)

január hó 15-én, szerdán

NYILIK MEG

Bleyer Ernő
rádió, műszaki és elektrotechnikai szaküzlet.

DEBRECEN VÁROS KÖZÖNSÉGE IS MEGÜNNEPLI A KORMÁNYZÓ 10 ÉVES JUBILEUMÁT.

Mint tudvalévő, nagybányai vitéz Horthy Miklós ebben az évben éri el kormányzóságnak 10 éves jubilumát. Ebből az alkalomból Magyarország egész lakossága nagyszabásu ünnepségre készül, hogy az államfővel szemben méltóan rója le háláját.

Az országos akció élén a Társadalmi Egyesületek Szövetsége áll. A hatalmas akcióba Debrecen város közönsége is nagy lelkesedéssel kapcsolódott bele. Hétfőn este 6 órakor a városháza közgyülési termében dr Vásáry István polgármester elnöklésével rendkivül népes társadalmi értekezlet volt, a melyen a jubileumi ünnepségre vonatkozó előkészületeket beszélték meg.

PATAI SAMU DR. ÜNNEPLÉSE AZ ESZPERANTISTÁKNÁL.

Meleg ünneplésben részesitették az összes eszperanto egyletek *Patai* Samu dr kormányfőtanácsost, a budapesti eszperantisták nesztorát, hetvenedik születésnapja alkalmából. H. *Mihalik* József tanitónőképezdei tanár tiztagu küldöttséget vezetett az eszperanto világkongresszus őszhaju védnökéhez és tartalmas beszédben fejtette ki, hogy a magyar eszperantisták őszinte szeretetmegnyilvánulását hozta el a mindig szerény, egyenes jellemü, hazafias gondolkozásu magyar embernek. *Tihanyi* József ny. ezredes, mint a budapesti csoport elnöke, *Zöldy* István postafelügyelő, mint a Katholikus Eszperanto Egyesület alelnöke, *Halka* László, mint a Munkás Eszperantó Szövetség főtitkára, *Balkányi* Pál, mint az UEA Világszövetség födelegátusa, Lóránd Leó dr, mint az eszperanto orvosok világszövetsége képviselője, Kökény Lajos országgyülési fogalmazó a Hungara Heroldo és az eszperantó sajtó nevében üdvözölte a közszeretetben álló öreg urat, mig *Kleinberger* Mária a nők virágait adta át a szimbolikus zöld csillagu fehér szalaggal átkötve. *Patai* dr mélyen meghatva köszönte meg a szeretet impozáns megnyilvánulását és biztositotta az összes egyesületeket, hogy a jövőben is erejéhez mérten mindenhol dolgozni fog az eszperantó semleges nyelv terjedéséért, mert megvan győződve arról, hogy az eszperantó világkapcsolataival elsősorban a magyar hazai érdeket szolgálhatják.

Kocsitáblák, korcsolyák
legolcsóbban
NAGY vasüzletében, Csapó-u. 7
Kanyar sarok.

A NAP HIREI

Január 15-én uj regény közlését kezdjük meg

Az a törekvés, hogy olvasóközönségünk igényeit minden irányban kielégitsük, arra inditotta a szerkesztőséget, hogy ezután rendszeresen közöljön a lapban regényt.

Ezt a sorozatot január 15-én kezdjük meg eredeti magyar regénnyel, melynek cime:

„Hideg a vasláb, de meleg a sziv".

A világháboru idején játszódik le a regény, mely már azért is széleskörü érdeklődésre tarthat szá mot, mert tudvalévően a háborus témáju regények a mai közönség legkedveltebb olvasmányai. — De még sem a már kitaposott mesgyében halad a regény cselekménye. Bátran mondhatjuk, hogy uj szineket, uj meglátásokat tüntet fel. Megrázóan vetiti az olvasó elé egy katona történetét, ki rokkanttá válik és vaslábbal tér vissza a becsület mezejéről. Mély lélektani problémát vet fel a regény abban a vonatkozásban, hogy a szerelem, mely az ép, egészséges fiatal emberhez füződik, milyen változáson megy át, mikor a hős testi épségét veszti el a háboruban.

Elevenbe vágó realizmussal festi a harctér eseményeit a regény, de a felemelő momentumok sem hiányzanak belőle. Az egészen pedig végighuzódik egy halálos, nagy szerelem szivárványa. Hiszszük, hogy olvasóink érdeklődéssel fogják olvasni a

„Hideg a vasláb, de meleg a sziv"

cimü regény fejezeteit. Ennek leközlése után ujabb regény következik, ugy hogy olvasóink lapunk hasábjain mindig érdekes regényhez jutnak.

— **A Szülők Iskolája** ma este hat órakor tartja a Városháza közgyülési termében hatodik előadását. Ez alkalommal Somorjai László ref. tanitóképzőintézeti tanár „A cserkészet a jellemképzés szolgálatában" címen fog előadást tartani, melyet a Városi Dalegyletnek énekszáma előz meg. Az előadás végeztével cserkészdalokat énekelnek a jelenlevő cserkészek. Beléptidij nincs. Az érdeklődő szülőket ezúton is meghivja a törvényhatóság Iskolánkivüli Népművelési Bizottsága

— **A Csokonai Kör lirai pályázatán** első díjat nyert Boros Ferenc „Napkeletkor" cimü vers-kötete, melyet a kritika a legnagyobb elismeréssel fogadott. Kapható a Méliusz könyvkereskedésben. Ára: 2 pengő. Várkonyi Nándor: „A modern magyar irodalom" c. könyvében többek közt a következőket irja Boros Ferenc költészetéről: „A szimbolikus látásmódhoz hajló, befelé fordult lélek... Képein, nyelvén lirai temperamentumán minden idegen hatástól mentesen, a magyar föld s élet tiszta örökségei verődnek ki. Expressiv kifejezésmódjával megelőzte a háboru utáni lira egyik jelentős fejezetét".

— **Felhivás.** Felkérjük a Független-Polgári Párt és a Függetlenségi Kör tagjait, hogy a néhai Jeney Szabó Miklós nyug. főkapitány-helyettes temetésén testületileg leendő megjelenés céljából a Függetlenségi Körben, folyó hó 15-én, szerdán délután 2 órára minél nagyobb számban megjelenni, illetve ott gyülekezni szíveskedienek.

Saját készitményü legjobb **butorok**
hálószoba keményfa, fényezett **300 P-től** kaphatók
Bálint Sándornál Piac-u. 85.
Asztalos tanulók felvétetnek. **Király ucca 2.**

Tizenhat ember evett a veszett sertés husából

A Vaja községhez tartozó Rákóczi-tanyáról 16 személynek kellett felmenni a Pasteur-intézetbe, mert veszett disznó husából ettek. A bondás megveszett kutyája a nyáj között járva a disznót már régebben megharapta, de erről senki sem tudott. Amikor a disznón a veszettség ki akart törni, az egyik cselédember megvizsgálta s megállapította, hogy a disznónak torokgyíkja van s levágták és feldolgozták. A bajra csak akkor jöttek rá, amikor a disznóval érintkezett malacon a veszettség kitört s igy a disznó husait megvizsgáltatva, az állatorvos megállapította, hogy a disznó veszett volt.

— **Eljegyzés.** Varga Irmuska és Sarkady Károly jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

z B.-né Vattay Margit táncintézetében, folyó hó 16 és 18-án, új kolon kezdődik, Péterfia ucca 30.

— **Iparűzési engedélyt kért egy jósnő.** Gyuláról jelentik: A súlyos gazdasági viszonyok a legfurcsább foglalkozásokat termesztik ki. A jóslás, amely azelőtt jóformán csak a kóborló cigányasszonyok fő jövedelmi forrása volt, most egynehány öregebb és fiatalabb nő kenyérkereseti eszközévé vált. A hiszékeny emberek most fokozot mértékben folyamodnak a jósnők bizonytalan jövőbelátásához és ez az oka annak, hogy Békésvármegyében egy úgynevezett „hivatásas jósnő", a vármegye alispánjától „iparüzési" engedélyt kért, jóslásra és kártyavetésre. Az alispán a kérelmet felterjesztette a belügyminiszterhez, aki most értesitette a vármegyét, hogy a jósnő kérelmét elutasitja.

— **Hármas esküvő egy családban.** Nagykanizsáról jelentik: Zalában nem ritkaság a kettős esküvő, most vasárnap azonban még Zalában is szokatlan hármas esküvő zajlott le a bálnokszentgyörgyi templomban. — Horváth Mihály tekintélyes gazda három legényfia, Mihály, György és István esküdtek egyszerre örök hűséget választottjuknak. Ketten dispenzáció val, mostohatestvéreiket vették el feleségül, mig István a szomszéd leányát vezette oltárhoz. A hármas esküvő nagy ünnepségek között folyt le Horváth gazda házánál, miután elhangzott a hat „igen" a csendes kis zalai templomban.

— **A magántisztviselők előadása.** Vasárnap délután rendezték müsoros előadásukart a magántisztviselők. — Nyitányként a magántisztviselők szimfónikus zenekara játszotta Kéber: Magyar vigjáték-át, bámulatosan preciz összhangban. Lőwy Ferenc Feith Jenő versét adta, rutinirozott átéltsággal. Szavalatát figyelem és taps honorálta. Az „Egy ember, aki nevet" c. dialógot kitünő előadásban hozták ki Kalmár László és Bartha László. A költő és paraszt c. dalmü-részlet előadásával ismét viharos tetszést vált tott ki a filharmonikus zenekar. Lőbl Béla kellemesen csengő hangján müdalokat énekelt, nagy készséggel. Gelberger Ernő szavalatai, nagy Ady szeretetről tanúskodtak, mely elmélyült a versek értelmében és sok szépségét felszinre hozta. Szántó Miklós tangó **dalai** megérdemelt sikert arattak. Előadásra került még a „Törvény" c. dráma és „Kis fiú, nagy cipőben" c. Nádas-vigjáték. Előbbiben kimagaslott F. Farkas Rózsika elegáns pózoktól mentesen való alakitása. Kitünő volt Popper Kálmán, Löwy Ferenc, Brüll Margit és Bartha László is. A vigjáték szerepeiben Kalmár László, Lehóczky Ili, Brüll Margit, Geldberger Edit, Barta László és Nemányi I. ragadták ellenáihatatlan nevetésre nézőket.

— **Borzalmasan megcsonkitott női holttestet találtak Bécsben.** Bécsből jelentik: Vasárnap délben a Favoriten-kerületben, a Slovan sportegylet pályája közelében, egy gödörben, borzalmasan megcsonkitott asszonyi holttestet találtak. A rendőri bizottság megállapitotta, hogy a szerencsétlen asszony testét több fejszecsapástól eredő fejseb és nyakát nem kevesebb mint hét késszúrás éktelenitl. — A rendőrség a nyomozást rendőrkutyák segitségével azonnal megkezdte, a gyilkosnak azonban nem akadtak nyomára. Az áldozatban egy gyengeelméjü asszonyra, a 33 éves, Fieder Jozefinre ismertek, akit a steinhofi elmegyógyintézetből csak nemrégiben bocsátottak el. Fieder Jozefin az elmult hét csütörtökje óta tünt el a lakásáról. A gyilkosság elkövetésének indító oka ismeretlen, de valószinünek tartják, hogy kéjgyilkosság történt.

— **Hat betörő cigány patkánymérget evett tévedésből.** Madridból jelentik: Nagy árat fizetett tegnap egy cigánybanda, Semorra városkában egy betörésért. A cigányok felfeszitették egy vegyeskereskedés redőnyét és behatoltak az üzletbe. Minden elemelhetőt magukhoz vettek és már távozni akartak, midőn a sorkban mézesüveget pillantottak meg. Nekiestek a méznek és az üveg egész tartalmát megették. A mézben patkánymérég volt, ami rá is volt irva az üvegre. A cigányok azonban nem tudták elolvasni. A hat cigány közül három nehány óra múlva borzalmas kínok közepette meghalt. A többi három cigány állapota is életveszélyes.

— **A fűszerkiskereskedők figyelmébe!** A Debreceni Fűszerkiskereskedők Egyesülete legutolsó választmányi ülésén elhatározta, hogy a kartársi együttérzés ápolása céljából, f. hó 25-én, szombat este a Gambrinusban társasvacsorát rendez, amelyet tánc fog követni. Az egyesület megbizásából a választmány egyes tagjai a részvételi ivvel közvetlenül is felfogják keresni a kiskereskedő kartársakat, ez alkalommal csupán arra hivja fel az egyesület elnöksége a kiskereskedőket, hogy ezen az egyszerü vacsorán mentől nagyobb számmal megjelenni szíveskedjenek. A gazdasági helyzet rendkivül nehéz, azonban egy szerény összejövetelt, amely az összetartozás érzését ápolni hivatott, az egyesület választmánya olyannak tartott, amelyet nyugodtan meglehet rendezni.

— **Egy szemfüles tolvaj két vég zefirt lopott a kirakatból.** Alaposan megkárositotta egy szemfüles tolvaj Schwartz György kereskedőt, akinek a Csapó ucca 30. szám alatt van az üzlete. Az üzlet elé kirakott különböző árukat, amelyek közül egy ismeretlen tettes két vég zefirt hetvenöt pengő értékben ellopott. A nyomozás megindult.

Gyönyörü perzsaszőnyeg
összes pamuttal együtt 20 pengőbe kerül a Hoffer Testvérek modern kézimunka mütermében Miklós u. 5. szám.
Goblin-képek, ridikülök, teritők óriási választékban.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti január 13-án:

Az időjárás átalakulása az elmult napok folyamán végbement. A nyugateurópai ciklon déli légáramlása már vasárnap a hajnali órákban elérte területünket. Az itt levő csekély hideg réteget rövidesen eltakaritva maga előtt. A meleg levegő beáramlása kevés csapadékkal járt, a leesett mennyiség alig haladja meg a 2 milimétert. A hőmérséklet eközben 5 C-nél is magasabbra emelkedett.

Az elvonuló ciklonális képződmény mögött délfelől egy anticiklon nyomul előre, melyből élénk délnyugati légáramlással meleg páradus levegő áramlik felénk. A hőmérséklet még az esti órákban is emelkedőben van s magasabb, mint délben.

Részben felhős, enyhe idő várható, esetleg kevés csapadékkal.

— **Szakál Gizi levele a Homokkerti Ref. Olvasóegylethez.** Levelet kapott a homokkerti olvasóegylet. A levél küldője Szakál Gizi, elemi iskolai tanuló. A levél egész terjedelmében és ortografiájával igy fest: „Kedves Kövér Bácsi és sok-sok Bácsiknak. Köszönetet mondunk a Szakál Géza nevében mindnyájan azoka gyerekek, Akik kaptunk Karácsonyi ajándékot. A jó Isten sokáig éltesse a Kedves Bácsikat, Hogy máskor is még több szegény gyermekkel cselekedjenek jót. És az Isten segitse mindnyájokat! Tisztelettel Szakál Ida Gizi. — Ehez a levélhez nem kell kommentár.

— **Jenei Imrét átkisérték az ügyészségre.** Megírta a „Debreczen", hogy a rendőrségen nyomozás indult Jenei Imre ügynök ügyében, aki különböző ingatlan vételeknél szélhámosságokat követett el. Jenei ügyében a rendőrség befejezte a nyomozást és hétfőn délelőtt átkisérték az ügyészségre, ahol tovább folytatják ellene az eljárást.

— **Lemészároltak ötven tiszafüredi kakast, — az uj fajkakasok kedvéért.** A gödöllői állami baromfitenyésztő telep, ötven izlandi kakast osztott ki az igénylőknek, darabonként két pengős árban. Az igénylőknek el kellett vinni a kiosztás helyszinére a régi kakasaikat és csak akkor kapták meg két pengőért az uj fajkakasokat, mikor a régieket ott a helyszinen lenyakazták. Igy történt azután, hogy ötven tiszafüredi kakas vérétől pirosllott a kiosztás helyén a föld és a tulajdonosok most már izlandi fajkakassal felszerelve tértek haza. A leölt kakasok húsából vasárnapi ebéd készült a tiszafüredi házakban.

x **Külföldi bélyeg-újdonságok** különlegességek és fényképészeti újdonságok, fényképalbumok, fényképezőgépek. — 27 Schneineres lemezek, s legújabb fényérzékeny filmek, fotoszakkönyvek kaphatók Springer József könyv-, papir- és fotoszak-üzletében.

A nő sorsa a szenvedés

egy rossz szabású fűzőben és mellkartóban, mert eltorzitja az alakját s kár a kidobott pénzért, mert olcsón és kitünő fűzőt rendelhet a Goldstein Karolin cégnél, Miklós u. 5. szám.

Csak egy mosolyt

A MENEKÜLT.

Egy 4 éves kisgyerek mondja a rendőrnek:

— Biztos ur, egy ember üldöz.

— Kicsoda fiam?

— A papám!...

*

TAPASZTALATI ALAPON.

— Neked tíz almád van — mondja a tanító. — A bátyád odajön és elvesz tőled ötöt, akkor mennyi marad neked?

— Az öt kisebbik alma.

*

JÓ CSALÁD.

— És nem gondolt a szüleire, mikor ilyen bünre ragadtatta magát? — kérdi a bíró a vádlottól.

— Nem bíró ur. Ők sem osztották meg velem sohasem, amit loptak.

*

GYÜMÖLCSKURA.

— Azt ajánlom Önnek, — mondja az orvos, hogy egyék sok gyümölcsöt. Legokosabb, ha a gyümölcsöt héjával együtt eszi meg. Melyik gyümölcsöket szereti leginkább?

— A banánt és a kókuszdiót, doktor ur.

*

AMILYEN TALÁN AZ ORSZÁGBAN SINCS.

Két motoros beszélget.

Az egyik: Szeretnék egy különleges motorbiciklit venni, egy olyat, amilyen még senkinek sincs.

A másik: Akkor vegyél egyet készpénz fizetésre.

*

MIÉRT ESIK AZ ESŐ.

— Mond, anyuka, miért esik az eső?

— Azért fiam, hogy az alma, körte, a szilva és a szőlő meg tudjanak érni.

— Hát akkor miért esik a járdára is?

*

KÁRTYAVETŐNŐNÉL.

— Bizonyára a jövendőbelijéről akar valamit megtudni a kártyából?

— Nem, a mu'tjáról szeretnék valamit megtudni.

— **Felvágott hassal találtak egy földmüvest.** Pécsről jelentik: Szombaton éjjel Tóth Péter 59 éves földmüvest félholtan találták, felvágott hassal és eszméletlen állapotban kórházba szállították. Egy pillanatra magához tért és kijelentette, hogy büntény áldozata, pár percel azután meghalt. A nyomozás megindult, hogy öngvilkosság, vagy gyilkosság történt-e.

— **Egy román színésznő szerelmi csalódása miatt öngvilkos lett.** Ma hajnalban az egyik szállodában Louise Mella a Continental Vanieté színésznője, mindkét karján felvágta ereit. A szálloda személyzete figyelmes lett a nyöszörgésére, feltörték az ajtót és vérfőcsában fekve ott találták a színésznőt, eszméletlen állapotban. — Azonnal kórházba szállították, nagy vérvesztesége miatt azonban kevés remény van felépüléshez. A 23 éves színésznő szerelmi bánatában követte el az öngvilkosságot, minthogy a városban lakó egyik ügyvéd, akibe szerelmes volt, elhagyta a várost és azóta nem adott életjelt magáról.

Borzalmas családi dráma

Megakarta gyilkolni feleségét, azután felakasztotta magát.

Székesfehérvárról jelentik: Polgárdi község lakossága nagy izgalomal tárgyalja Zugor András, 76 éves földmüves

öngyilkossági hírét,

amelynél borzalmasabb körülmények között bekövetkezett tragédia alig történt ebben a csendes községben. Az öreg földmíves már hosszabb ideje betegeskedett, és az idegei annyira felmondták a szolgálatot, hogy hozzátartozói állandó

életveszedelemben forogtak

az egzaltált ember közelében. A mára virradó éjjel Zugor dühöngeni kezdett, kiugrott az ágyából, a konyhaszekrényből hatalmas, élesre fent kést vett elő és nekitámadt a feleségének.

Az asszony kétségbeesett sikoltozásaira figyelmesek lettek a szomszédok akiknek gyors beavatkozása következtében Zugor Andrásné

megmenekült a biztos haláltól.

A nagy zűrzavarban azonban az öregember eltünt. Reggel bukantak rá. A padláson

egy hosszú ruhaszárító kötélen függött.

Már nem volt benne élet. A csendőrség a részletek kiderítésére a nyomozást megindította.

Több mint tizenötezer ember fagyott meg Kínában

Peking uccáin kétszáznyolcvan koldus pusztult el, félmillió szegényt kell támogatni. — Kétszáz kulit temetett be a hó.

London, január 11. A Daily Express jelenti Pekingből: Kínának a Jangtse völgyétől északra fekvő részében sarki hideg uralkodik.

A hidegnek eddig már többezer ember esett áldozatul. Hivatalos közlés szerint január hó elseje óta 208 koldus fagyott meg Peking uccáin. Sansi északi részében 15.000 éhező ember pusztult bele a nélkülözésbe.

A Han folyón több mint ötszáz dnunkát, amelyen kínai családok éltek, a jég úgy összelapított, mintha papirból lett volna. Csittauból jelentik, hogy ott szívszagattó jelenetek ját szódtak le. A városba ugvanis hétszáz riksakuli holttestét hozták, akiket a kormány katonai szolgálatra hívott be és akik a hóviharban elpusztultak.

Az egyes községekben gongütéssel hívták össze a lakosságot és fegyveres katonák hívták a rokonokat a holttestekhez, hogy agnoszkálják azokat.

Más jelentés szerint Peking területén félmilliói szegényt kell támogatni, mert máskülönben elpusztulnak a nél külözésektől. A páris lapok pekingi jelentése szerint Kina északi részében hideghullám dühöng, amely eddig is többezer áldozatot követelt.

Hivatalos jelentés szerint január 6 elsje óta Pekingben 208-an haltak meg a hideg következtében. Csangsi északi részében a hideg következtében tizenötezer ember vesztette életét.

Magyarokat akartak ütni és olaszokat vertek meg az aradi diákok

Aradi levelezőnk irja: Botrányos inzultus szintere volt a napokban az aradi főucca. A déli korzón gyanutlanul sétált két idegen egyensapkás diák, mikor váratlanul rájuk támadt néhány aradi román diák. A verekedés zajára összefutott az egész korzó népe és csak akkor derült ki, hogy az elvakult, soviniszta diákok azért ütik a két fiatalembert, mert sapkájuk rózsáján piros-fehér-zöld szineket fedeztek fel.

A botrányos verekedésnek végre a nagynehezen előkerült rendőrök vetettek véget, akik a verekedő társaságot nagy tömeg kiséretében a rendőrségre szállitották.

Amerre a két összevert diák elvonult, az összegyült román publikum hangos: „Jos cu ungu!“ (Le a magyarokkal!) kiáltással kisérte őket.

A rendőrségen lefolyt kihallgatás alkalmával a botrányokozó román diákok kijelentették, hogy a verekedést azért rögtönözték, mert nem türik, hogy magyar diákok magyar egyensapkával sétáljanak egy román város uccáján.

Az igazoló eljárás során azonban kiderült a tulbuzgó hazafiak tévedése, mert a megvert diákok nem is magyarok, hanem olaszok voltak és a sapkarózsára varrt trikolor nem piros-fehér-zöld, hanem zöld-fehér-piros szinekből volt összeállitva.

— **Megvakult az egyik szemére az apagyilkos fiú.** Látrány községben Baján János gazdalegény összeveszett atyjával, akit a vitatkozás hevében revolverével agyonlőtt. A gyilkos fiú tettének láttára maga ellen fordította a fegyvert és főbelőtte magát. A golyó nem volt halálos, de egyik szemének idegeit teljesen szétroncsolta úgyhogy Baján egyik szemére megvakult.

— **Tizenhét kivégzés volt vasárnap Moszkvában.** Rigából jelentik, hogy vasárnap ismét tizenhét embert végez tetett ki a moszkvai néptörvényszék. Az újabb tizenhét halálraítélt közül 14 ellenforradalmi működést fejtett ki, a GPU szerint, a másik négy kivégzett pedig hóhér volt a német hadseregben, a háború folyamán.

— **Megszúrta a barátját, mert nem akart vele duhajkodni.** Egerből jelentik: Toma Andor asztalos és Csetneki Bertalan cipészsegéd, görbe estét rendeztek tegnap és miután sorra járták a város korcsmáit, Csetneki ittas jókedvében erra biztatta Tomait, hogy verjék be az ablakokat és az uccán járókat késeljék meg. Toma csillapította barátját, aki azonban ekkor a késével vesén szúrta az asztalost, aki pár lépéssel odébb összeesett. Csetneki futásnak eredt, az asztalost pedig egy arrajáró rendőr életveszélyes sérülésével az „Irgalmasok“ kórházába szállította. Csetnekit ma a rendőrség letartóztatta és átkisértette az ügyészség fogházába.

— **Leszúrta haragosát egy leány miatt.** Kiskundorzsmán Szücs Antal és Mózes István gazdalegények régóta rossz viszonyban voltak, mert mindketten egyleánynak udvaroltak. Hajnalban, tánciskolából hazamenet, — Szücs veszekedés közben hasbaszúrta Mózes Istvánt, majd mikor ez futásnak eredt, hátába döfte a kést. Mózest haldokolva szállították a kórházba. Szücs Antalt pedig a rendőrség őrizetbe vette.

UJABB MERÉNYLETET TERVEZTEK A BELGA KIRÁLYI CSALÁD ELLEN.

Páris, jan. 13. A párisi rendőrség ujabb merénylettervet fedezett fel, amely állitólag az Olaszországból Belgiumba visszautazó belga királyi család ellen irányul. Nancy közelében elfogtak egy magát Pulliranek nevező embert, akiről kiderült, hogy hamis nevet használt és akit egyizben Franciaországból már kiutasitottak. — Az állitólagos Pulleri lakásán számos fegyvert és rengeteg anarchista propaganda-nyomtatványt találtak. — A rendőrség feltevése szerint a merényletet akkor akarták végrehajtani, amikor a belga királyi pár vonata Thionville mellett elhaladt. — A letartóztatott anarchista feleségét, aki szintén hamis nevet használt, a rendőrség őrizetbe vette.

József Ferenc királyi herceg és Anna királyi hercegnő elutaztak Rómából

Róma, jan. 13. József Ferenc királyi herceg és Anna királyi hercegnő, akik résztvettek az olasz trónörökös esküvőjén s az azzal kapcsolatos ünnepségeken, szombaton este elutaztak Rómából. Üdvözlésükre a pályaudvaron megjelentek Hóry András kvirináli magyar követ vezetésével a követség összes tagjai, a római magyar akadémia részéről Tóth László tanár és Luttor Ferenc pápai prelátus.

Megérkezett a belga királyi pár Brüsszelbe

Brüsszel, jan. 13. A belga királyi család az olasz különvonattal ma délelőtt 8 óra 15 perckor vissza érkezett. Az állomáson a tömeg lelkesen ünnepelte az uralkodócsaládot.

RÁDIÓ-MŰSOR

KEDD, JANUÁR 14.

BUDAPEST. 9.15: A m. kir. 1. honvédgyalogezred zenekarának hangversenye. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vizjelzőszolgá'at. Vizállásjelentés magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Hangverseny. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 13.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 14.30: Hírek, élelmiszerárak. — 15.00: Piaci árak és árfolyamhirek. — 16.00: Józsa Rezső mesél a gyermekeknek. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 17.00: Kovásznay Erzsi novellái — 17.30: A Mándits szalonzenekar hangversenye. — 18.50: Francia nyelvoktatás. — 19.30: Tarka-est. — 21.30 Szánthó Jenő hegedümüvész hangversenye. — Utána kb. 22.15: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Britannia szállóból.

WIEN. 11: Gramofon. — 15: Képrádió. — 15.30: Szórakoztató zene. — 17.30: Barkácsolás. — 18: Ausztria közlekedési utjai. — 18.30: Sertéstenyésztés. — 19: Francia lecke. — 19.30: Massanet Manon c. operája az állami Operából. — Utána: Szórakoztató zene.

Ebédlők

és csontszinben zománcozott hálószoba berendezés olcsó áron kapható Weisz Ferencnél, Fürdő-u. 4. Telef. 10-89.

Az iparos önképzőkör kulturdélutánja

A debreceni iparos ifjuság önképzőköre vasárnap délután igen nagy közönség jelenlétében kitünően sikerült kulturdélutánt rendezett.

A müsor első száma dr Szalacsi Rácz Imre hírlapiró előadása volt, aki történelmi alátestésü és hazafias színezetü, nagy gonddal felépitett előadásában azt tária hallgatósága elé, milyen sulyos veszteség érte Magyarország iparát erkölcsiekben és anyagiakban Erdély elvesztése folytán. Az előadás igen mély hatást váltott ki a közönségből s hálás tapssal köszönték meg a szép beszédet. Tóth Nándor szavalata következett, Arany János V. László c. költeményét adta elő nagyon szépen.

Hoór-Tempis Erzsébet tanitványa, N. Arany Irén és Deutsch Kató urhölgyek Solveig dalát adták elő Csősz Lászlóné urasszony zongorakisérete mellett. A művészi számot meg kellett ismételniök, olyan nagy tetszést váltottak ki.

Székelyné Bészler Anna urasszony novelláiból olvasott fel két nagyon szep elbeszélést, viharos tapsot aratott.

Gömöry Andor Szilágyi nótákat énekelt saját hegedükiséretével. Kedves, meleg perceket szerzett hallgatóságának, mely hálás tapssal köszönte meg az élvezetet.

Kiforrott szinpadi rutinnal szavalta el Gárdonyi Gézától „Leánytavasz egykor és most" cimü költeményt Fenyő Erzsébet urleány. Szinpadra való előadó készségével magával ragadta a publikumot. Ráadásul Ady verset adott elő utolérhetetlen sikerrel. Zongorán Csősz Lászlóné urasszony kisérte az éneket. Nekik is meg kellett ismételniük a nagyszerüen előadott számjukat.

Méltó befejezése volt a kulturdélutánnak Zengevald János vigszavalata.

A sebészeti klinika felhivása a vért-adókhoz

A sebészeti klinika vértadókat keres vérátömlesztéshez. Egy vérátömlesztésért a vértadó 40.— pengő dijat kap. Jelentkezés januárban minden kedd, csütörtök és szombat délelőtt 9 órakor a sebészeti klinika irodájában.

Ugyancsak felülvizsgálat végett jelentkezzenek a régi vértadók is, mert különben a névsorból töröltetnek.

Sebészeti klinika igazgatósága.

Piac utcán bedugták?

Az Acsádi-uton megfurták!

az artézi kutat, ahol nemsokára fel fog buggyanni a pompás, forró viz; jó lesz tehát mindenkinek fürdőkádról gondoskodni s jönni az Ingóságközvetitőbe, ahol a legjobb fürdőkádak, butorok, magános ebéglőasztalok, kandelláberek, facsillárok, nagyon szép, valódi Schunda cimbalmok, festmények, disztárgyak, mütárgyak, arany, ezüst, brilliánt ékszerek, órák, gramofonok, matracok, könyvszekrények, iróasztalok és minden elképzelhető ingóságok féláron, sőt féláron alul szerezhetők be. (Keresünk azonnali megvételre, összecsukható vaságyat, — szobaklozetteket, gyermekkocsikat, régi órákat, régiségeket és zálogcédulákat.) Mindent felsorolni nem lehet; ha bármit venni vagy eladni akar, mindenki saját érdekében jöjjön az Ingóságközvetitőbe.

— „Magyar sors" a cime Szalacsy Rácz Imre legújabb könyvének, mely minden könyvkereskedésben kapható

Lakásán félig összeégve találtak egy debreceni napszámost

Nem tudják mi történt vele. — A szerencsétlen ember belehalt sebeibe.

Igen különös ügyben vezette be a nyomozást a debreceni központi vizsgálóbiróság. Végh János debreceni napszámos a sebészeti klinikán meghalt. Az ügy előzményei a következők:

Néhány nappal ezelőtt Végh János hozzátartozói Lorántffy ucca 21. szám alatti lakásán félig összeégve a földön fekve találták meg Véghet. A lakásban semmiféle nyoma nem volt annak, hogy a szerencsétlen emberrel mi történhetett.

Végh Jánost a mentők beszállitották a sebészeti klinikára, ahol a leggondosabb ápolás alá vették. Azonban annyira sulyos állapotban volt, hogy nem lehetett rajta segiteni. Tegnap a klinikán meghalt.

A klinika jelentette az esetet a debreceni ügyészségnek, amely indítványozta a vizsgálat bevezetését. Preineszberger Jenő tanácselnök, központi vizsgálóbiró a vizsgálatot elrendelte és egyben utasította a törvényszéki orvosszakértőt a holttest felboncolására. Csak a vizsgálat fogja megállapitani, hogy mi okozta Végh János halálát és hogy a halálesetért terhel-e valakit felelősség.

x **Horthy Miklós őfőméltósága** arcképe, ülőalakban, díszruhában, Strelisky felvétele, aranykeretben, megtekinthető és állandóan kapható Antalffy József könyvkereskedésében Hivatalnokoknak, hatóságoknak árkedvezmény. Telefon 612. szám.

— **Születések.** — Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Tóth István rajzoló, fiú István. — Plájer Ferenc fékező, fiú Sándor. — Bagdi István lakatos-s., fiú Tibor. Varga Gábor földmives, leány Margit. Szalontay I ménes m., l. Györgyike. Czeglédi István fodrász-m. f. István. Zsilinszky Sándor százados, f. László. Cseresznyés Ferenc földm., f. Ferenc.

— **Halálozások.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Keserü Károly ref. 1 hónapos, Pesti ucca 4. szám. — Rosenberg Farkasné izr. 62 éves, József kir. herceg ucca 17. szám. — Erdei József ref. 64 éves, Kinizsi ucca 98. szám. Károlyi Julia ref. 28 éves, Király u. 2. szám. — Auferber Lászlóné izr. 38 éves, Darabos ucca 6. szám. — Végh János rk. 3 éves, Lorántffy ucca 21. Osváth Károly ref. 5 éves, Kaba. — Pásztor Olga rk. 3 éves, Téglavető 217. szám. — Káldy Istvánné ref. 26 éves, Jászladány. — Márton Eszter, ref. 1 éves, Mikepércs.

— **Tanonctartó iparosok figyelmébe.** Az iparostanonciskola igazgatósága átküldötte testületünkhöz az iparostanoncok múlt évi, november havi múlasztásáról szóló kimutatást. Felhivjuk ennélfogva azokat a tagjainkat akik tanoncokat tartanak, hogy mulasztási kimutatást hivatalunkban, a hivatalos órák alatt, délelőtt 8—12-ig saját érdekükben tekintsék meg, hogy azt módjukban legyen az iparostanonciskola igazgatóságánál igazolni. Az igazgatói iroda még nyolc napig elfogad megfelelő igazolást.

Ipartestület.

— **Német és könyvviteli tanfolyam indul az Iparoskörben.** A debreceni Iparos Ifjúság Önképzőköre, téli programjához híven, német nyelv s könyviteli tanfolyamot rendez, az Iparoskörben. Az elmult télen lerendezett tanfolyamok a legnagyobb sikerrel és eredménnyel végződtek, úgyhogy minden remény meg van az új tanfolyamok eredményességére. A tanfolyam iránt érdeklődők ma, kedden este félnyolc óra után a kör helyiségében, Simonffy ucca 1-c). II. emeleten jelentkezzenek. Elnökség.

Weisz kelmefestő

Arany János-u. 7.

fest, tiszt.

Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

SPORTHIREK

A FUTBALLBIRÓTESTÜLET UJ TISZTIKARA.

A magyar futballbirák keleti alosztálya vasárnap tartotta évi rendes tisztujitó közgyülését a tagok élénk érdeklődése mellett. A központot Budapestről *Schiszler* József képviselte, mig a keleti alszövetség képviseletében *Kollmann* Ferenc társelnök jelent meg.

Kerekes Géza elnöki megnyitójában vázolta a mult év fontosabb eseményeit, rámutatott arra, hogy a testület nagy és eredményes munkát végzett, de jelezte azt is, hogy még sok javitani való van, nagy és nehéz feladatok várnak megoldásra.

Schiszler József a központ, *Kollmann* Ferenc az alszövetség üdvözletét tolmácsolta, majd *Szabó* Kálmán gondos, részletes jelentésében a mult évi munkásságot ismertette.

A közgyülés a jelentést tudomásul vette. Majd kisebb vita után — amelyben *Hajdu* Dezső a vidéki birákat ért sérelmeket sorakoztatta fel és amelyre a központi kiküldött megnyugtató válaszokat igyekezett adni — megejtették a tisztujitást, amely szinte egyhangu volt, csupán a titkári tisztség betöltésénél kelltet kétszer is szavazni, mert az első választásnál *Szántó* Zoltán és *Scheitzner* Károly egyformán 19—19 szavazatot kaptak. Az uj választásánál Szántó kapott többséget. Az uj tisztikar egyébként a következő:

Elnök: Kerekes Géza. Társelnök: Dr Kupinszky Sándor. Alelnökök: Szabó Kálmán és Nagy Dániel. Főtitkár: Schön Miklós. Titkár: Szántó Zoltán. Pénztáros: Debreczeni Károly Ellenőr: Pauló István. Számvizsgálók. Görgei József, Balla Zoltán és Földes Miklós. Ügyész: Dr Kocsis Sándor Orvos: Dr Dóczy Gedeon. Országos közgyülési kiküldött: Dr Kupinszky Sándor, Tamássy László. Országos tanácsi kiküldött: Dr Kupinszky Sándor, Tamássy László. Póttag: Ráduly Endre. Tanácstagok: Auer Kálmán, Bakó Gábor, Hajdu Jenő, Hajdu Dezső, dr Havas Sándor, dr Rencz Antal, Mogyoróssy Gyula, Ráduly Endre Dittler András. Póttagok: Kovács István, dr Glückmann Zoltán, Sass Béla, Szécsi Márton.

A BUDAPESTI MUNKÁS TESTEDZŐ EGYESÜLET BIRKOZÓI DEBRECENBEN.

A DMTE első klubközi versenyén a Budapesti MTE országos hirü birkozógárdája lesz itt Debrecenben. Ezen klubközi verseny folyó hó 19. napján délután fél 5 órai kezdettel rendeztetik meg a DTE tornacsarnokában.

A Budapesti MTE legjobb csapatával jön le Debrecenbe és a csapatban biztos indulók *Szalai* és *Matura*, a DMTE is a legjobb csapatát állitja ki, ugy, hogy ritkán látott versenyben lesz része a birkozást kedvelőknek.

PORTUGÁLIA IS LEGYŐZTE A CSEHEKET.

A mult héten a spanyol válogatott győzött a cseh válogatott csapat fölött, mig vasárnap Lissabonban a portugál válogatott is 1 : 0 (1 : 0) arányban győzött a csehek fölött. A sáros pályán a csehek nem tudtak boldogulni.

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A hét első üzleti napján általában nyugodtabb volt a gabonapiac forgalma, még pedig nemcsak a készáruvásáron, hanem a határidőpiacon is. A készáruvásáron különben meglehetősen egyenlőtlen volt az üzletmenet, amennyiben a buza 10, a tengeri 5 filléres drágulásával szemben a rozs 15 fillérrel olcsóbbodott. A határidőpiacon sem volt teljesen egységes az irányzat. A megnyitásnál alig néhány fillérrel a szombati árfolyamok fölött kötöttek az üzleteket, de azután ugy a marciusi, mint a májusi buza árfolyama körülbelül 10 fillérrel javult. Az októberi buzánál azonban az előbb emlitett határidőkkel ellentétben alakultak az árfolyamok. Az októberi buzánál ugyanis a megnyitásnál voltak magasabb jegyzések és a zárlatnál lanyhult az irányzat. A rozs ma is 14 fillérrel alacsonyabban zárult, mint szombaton, mig az októberi rozsnál 10 fillér az árcsökkenés. A tengeri ugy a tranzitó, mint a májusi és juliusi néhány fillérrel olcsóbb volt. Különösebb impulzus hiányában tehát végeredményben nem voltak számottevő árváltozások.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai. Buza márciusra 23.18, 23.20, 23.12, 22.22, 23.16, zárlat 23.17—23.18, májusra 24.14, 24.06, 24.15, 24.06, 24.08, 24.09, zárlat 24.08—24.09, októberre 23.70, 23.71, 23.61, 23.70, 23.66, zárlat 23.66—23.67.

Rozs márciusra 14.80, 14.59, 14.58, zárlat 14.57—14.58, májusra 15.37, 15.42, zárlat 15.30—15.35, októberre 16.30, 16.26, 16.24, 16.20, zárlat 16.19—16.20.

Tengeri májusra 13.04, 13.07, 13.05, zárlat 15.03—15.05, juliusra 15.60, 15.65, zárlat 15.65—15.67.

Tranzitó tengeri májusra 14.44, zárlat 14.46—14.50.

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg 23.45—23.85, 78 kg 23.75—24.05, 79 kg 24.05—24.50, 80 kg 24.35—24.65, felsőtiszai 77 kg 23.10—23.35, 78 kg 23.30—23.55, 79 kg 23.60—23.80, 80 kg 23.65—23.85, fejérmegyei 77 kg 22.10—22.35, 78 kg 22.35—22.55, 79 kg 22.60—22.80, 80 kg 22.70—22.90, dunántuli 77 kg 22.05—22.30, 78 kg 22.30—22.50, 79 kg 22.55—22.75, 22.65—22.85, pestmegyei 77 kg 22.20—22.45, 78 kg 22.45—22.65, 79 kg 22.70—22.90, 80 kg 22.80—23.00.

Rozs pestvidéki 13.70—13.80, egyéb rozs 13.70—13.80, takarmányárpa I. 15.80—16.50, takarmányárpa II. 15.30—15.75, felsőmagyarországi sörárpa 19.50—21.50, egyéb sörárpa 17.50—19.50, köles 11.50—13.00, repce 52.00—53.00, tiszai tengeri 12.90—13.10, egyéb tengeri 12.85—12.95, zab I. 14.00—15.00, zab II. 13.25—13.75, korpa 9.75—9.90, lucernamag 130—150, lóheremag, arankás 74—80.

PESTI ÁLLATVÁSÁROK.

A pesti vágómarhavásárra felhajtottak 496 darab vágómarhát. Ökör legjobb minőségü 102—112, közép 76—100, gyengébb 58—74, bika legjobb minőségü 100—110, közép 86—98, gyengébb 70—84, tehén legjobb minőségü 94—108, kivételesen 114, közép 62—92, gyengébb 48—60, bivaly 42, növendékmarha 64—86, kicsontozni való 30—48 fillér. Lanyha irányzat mellett a közép- és gyengeminőségüek 2—4 fillérrel olcsóbbodtak. Príma hizott marha nem volt a vásáron.

Felhivás nemes sárgadinnye termesztésére

Az 1929. év folyamán indította meg a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara kerületében a nemes sárga dinnye termesztésének fellendítését. A kamara első teendője az volt, hogy teljesen fajtiszta termesztésben elit magvakat nyerjen. Ezen okból a nemes sárgadinnye fajtákból magot adott ki termesztésre elismert s megbízható termesztőknek, ahol a termesztést a kamara utmutatása szerint végezték, azt a kamara ellenőrízte s a magvak megyüjtéseért a termesztők teljes felelősséget vállaltak. Ezen magvakat a kamara a kitermelőktől beváltotta s további termesztésre használja fel.

A kitermesztett fajták közül a következő fajtákból van a kamarának készlete: Royal Sovereign, Magyar ananász, Ananász zöldhusu, Ananász vöröshusu, Győző, Turkesztán, Excelsior, Togo, Prescot de Paris kantalup, Algiedi kantalup, Kerai Prescot kantalup. (Más fajtákból nem kaptunk fajtiszta magot.)

Ezen akció további folyamán az a kamara célja, hogy ezen már tiszta tenyészetben kitermelt és elsőrendü minőségü nemes sárgadinnye fajtákból elsősorban az elit magot termelő gazdák részére, továbbá minden más ilyen nemes sárgadinnyét termeszteni óhajtó gazdák részére a termesztést akként biztosithassa, hogy a termés értékesítése annak minősége szerint biztosítva legyen.

A termelésbe bevont fajtákról a kamara élethü modelleket készített, mely részben arra szolgál, hogy a kereskedelemben ily módon bemutathassa, másrészt pedig termesztési akciója további folyamán ellenőrzésnél felhasználhassa, amennyiben további akciója ezen kitenyésztett elit magvak szétosztása révén egyfajtának vidékenként való bevezetése a termseztésbe és a legtisztább tenyészetek versenyre hivása és dijazása.

Nemes sárgadinnye termesztésünk termékeinek értékesítésével a külföldi kereskedelembe óhajtjuk gazdáinkat közvetlenül bekapcsolni, még pedig azon tőlünk északra fekvő részeken, ahol a sárgadinnyét jobb áron reméljük értékesíthetni, valamint mindazon vidékekre is gravitálnánk, ahol a magasabb fekvés kevésbé alkalmas e termény elsőrendü minőségének előállítására.

Célunk elérése végett a budapesti m. kir. mezőgazdasági termény és termék forgalmi intézetet a külföldi konzulátusok utján a kereskedők érdeklődésének felhivására kértük fel ezen akciónk támogatására, mert ha az értékesítés lehetősége hiányzik, az esetben a termelés propagálása illuzóriussá válik és fokozza a termelés sikertelenségét.

Minthogy a jelentkezni remélt kereskedőket közvetlen kapcsolatba hozni óhajtjuk termesztőinkkel, szükséges tudnunk azt, hogy kik volnának hajlandók nemes sárgadinnye termesztésre vállalkozni; azért is felkérjük a termesztésre vállalkozókat, hogy címeiket hozzánk, Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara, Debrecen, Hunyadi ucca 5. mielőbb bejelenteni szíveskedjenek, hogy címeiket az érdeklődő kereskedőkkel a közvetlen érintkezés felvétele céljából közölhessük.

A fentebb felsorolt nemes sárgadinnye fajták modelljei a kamara helyiségében megtekinthetők s azokból eredeti tiszta mag a kamaránál beszerezhető. Ezen fajtákon kívül, aki a Tiszagyöngye és Aknabás fajtákból tiszta maggal rendelkezik, termesztésébe azokat is bevonhatja.

Mindazon termesztők, akik a helyi piacokon termésük értékesítését biztositva látják, valamint már eddig is bevezetett termesztésük biztos értékesítésre számithat a felsorolt fajtákból, amíg a készlet tart, a kamaránál magot szerezhetnek be.

A termesztők figyelmét azon körülményre kívánjuk felhivni, hogy a kamara ezen akciójában termesztési versenyt is hirdet, melynek főfeltétele az, hogy csak egyetlen egy fajta termesztésével vegyen részt a jelentkező s a termesztés teljesen tiszta legyen, vagyis minden másfajta dinnye, valamint ugorka és tök is oly körztben ki legyen zárva, hogy elfajzás létre ne jöhessen, hogy a termelt fajta minősége abszolut elsőrendü legyen.

A termelési versenyben bejelentett résztvevők között kitüntetéseket és dijakat is oszt ki a kamara.

A nemes sárgadinnye termesztési akció mellett a görögdinnye nemesítésére is kiterjeszkedik a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara és vöröshusu Marsevszky és Sándor Pál-féle és egy arany sárga omló husu mézédes Czapáry Bertalan-féle görögdinnye fajtának a magjából ad ki a termelőknek.

A dinnyemagvak ára:

Görögdinnye fajtákból 10 gr 1.40 P. Kantalup sárgadinnyékből 10 gr 1.20 P. Más fajtákból 10 gr —.80 P és a portóköltség, amelyre külön 20 grammig 46 fillér, 40 grammig 54 fillér, 250 grammig 58 fillér, 500 grammig 70 fillér küldendő be az előjegyzéssel egyidejüleg. Az előjegyzéseket időrendjükben eszközöltetjük s csak a készlethez képest teljesíthetjük. A már nem teljesíthető előjegyzésekre beküldött összegeket visszautaljuk.

A DEBRECENI IPARTESTÜLET MŰSZERÉSZ-, AUTÓ- ÉS VILLANYSZERELŐ SZAKOSZTÁLYA

f. hó 14-én, kedden este fél hétórai kezdettel tartja meg szakosztályi ülé t az Ipartestület kistanácstermében, — amely ülésre, miután azon rendkivül fontos ügyek tárgyaltatnak, ezuton hivja meg a tagokat a szakosztály elnöksége.

DEBRECENI SERTÉSVÁSÁR.

A hétfői sertésvásárban a kövér piacra igen nagy volt a felhajtás. Körülbelül 850 darab sertést hajtottak fel. A kereslet közepes, a vásár irányzata tartott. Az árak következők: Jóminőségü sertés kilogrammonkint és élősulyban 1.30—1.36-ig közepes minőségü 1.25-től felfelé, silány 1.20-től felfelé.

A soványsertések piacára 1000 körül volt a felhajtás, tehát igen nagy. A kereslet közepes, az árak a mult hetinez viszonyítva kilogrammonkint tiz fillérrel estek. A soványsertés ára 1.36—1.50 között mozgott.

A MÁTÉSZALKAI ORSZÁGOS VÁSÁR

Mátészalkán a legközelebbi országos vásár mindennemü állatfelhajtással 1930. évi január hó 20-án lesz megtartva. A következő országos vásárok március hó 17, április hó 28, julius hó 21, szeptember hó 29. és november hó 17-én lesznek megtartva. Ugyanakkor lesz a kirakodóvásár is. *Községi előljáróság.*

Kölcsönöket

smét folyósittatunk a legolcsóbb eltételek mellett. — „Gazdakölcsönöket" olcsó kamat mellett pár nap alatt folyósittatunk. 35 éves törlesztéses kölcsönre előjegyzést elfogadunk. — Felvilágositást dijmentesen adunk.

Frenkel Miklós bankháza

Debrecen, Hatvan-u. 2.

DEBRECENI KALAUZ

168 oldalon, 40 képben ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyat. — Ara részletes térképpel 1 P 50 fillér.

Kapható minden könyv kereskedésben.

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város törzsméneséből és törzsgulyájából létszám csökkentés folytán 5 db tenyészmén, 19 db tenyészbika és 6 db javitott tehén kerül nyilvános árverésen eladásra. A tenyészmének a Baromvásártéren f. hó 19-én vasárnap, a szarvasmarhák f. hó 20-án hétfőn délelőtt 9 órakor adatnak el.

Debrecen, 1930 január 13.

Városgazdai hivatal.

Sodrony ágybetétet legjobb minőséget készit **Neumann Dóterfia ucca 17**

Valaki Valahol Végtelenül Várja az Ön arcképét. Készittessen egyet **Liener** műtermében **Csapó-u. 1.**

Részletfizetésre tüzelőanyag

beszerezhető a

Köztisztviselők Szövetkezeténél

Iroda: Salétrom-u 34. Telefon 14-34, 10-55, 9-90.

Saját készitésü mosószarvasbőr és antilop-

KESZTYŰK

minden szin- és kivitelben

SCHÖN SÁNDORNÁL

DEBRECEN, PIAC UCCA 14.

GYENES ANTAL szerelő mester, Debrecen, Arany János ucca 27. Telefon 937. Alapitva 1905. Kitüntetve 1926.

KÉSZIT:

Modern fürdőszobákat, angol closetteket, fagymentes udvari kutakat, mosókonyhai, fodrász, vendéglő, szállodai, hideg és melegvizet szolgáltató berendezéseket. — Kis- és nagy lakások, iskolák, várótermek, mozgószinházak üzletek legideálisabb központi melegvizfütés berendezéseit. — Mintaraktár mindenkor és minden időben megtekinthető.

TERVEZÉS, KÖLTSÉGVETÉS VIDÉKRE IS DIJTALAN.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Tizennyolcéves
barna leány megismerkedne szórakozás céljából, középkoru úriemberrel. Teljes cimü levelet a kiadóba „Vad rózsa" jeligére. 778

Levelezne!
Ismeretség hiányában, házasság céljából: jómegjelenésü, magas, barna, 35 éves, ref. fiatalember, külföldet járt, intelligens, iparos és kereskedő. Jóforgalmu üzlettel és magánvagyonnal rendelkezik. Megismerkedne azon magas, barna, jókedélyü, csinos, ref., házias, jó családból való leánnyal, ki némi hozománnyal rendelkezik. — Megkeresést „Természetkedvelő" jeligére a kiadóba kérem. (Ügynök kizárva.) 123

Betöltendő állás nők részére

Kiszolgálólányt
azonnalra felvesz Goldmann fűszerkereskedő, Külsővásártér 13. 810

Bejáró
mindenest parkettet kefél, könyvvel felveszek. Adler, Hatvan u. 13., emelet. 809

Keresek
trafikkezelőt, 400—500 pengő kaucióval, Péterfia ucca 11. trafik. 817

Bejáróleány
kisebb, azonnal felvételetik, Büsi ucca 16. sz. második ajtó. 827

Betöltendő állás férfiak részére

Kifutófiu
felvételtik az OMTK külsővásártéri telepén.

Egy
péktanuló felvételtik. — Hutnik, Szabó Kálmán-u. 6. 786

Házmesterpárt
elsejére felfogadok, felesége takarításért díjaztatik. Hatvan u. 4b. 782

Állást kereső nők

Szerényigényü
árva úrileány, gyermekek mellé nevelőnőnek ajánlkozik vidékre Cim a kiadóban. 818

Háztartásban,
főzésben perfekt nő, házvezetőnőnek, esetleg szakácsnénak menne, nagy úri házhoz, Libakert, Szegfü ucca 20. szám. 806

Ügyes
varrónő házhoz ajánlkozik. Cím a kiadóban. 537

Házvezetőnő
állást keres tanyára — megy, gyermek nem akadály. Kar u. 44., balra. 554

Mindenesiányt
15-ére felveszek. Weisz Piac u. 9. 787

Bejárónőt
könyvvel keresek. Rákóczi 29., Brencz mérnök. 792

Teljes ellátás

1—2 iskolás
leánykát, teljes ellátásra elvállalok. Cím a kiadóban. 739

Bútorok

Elköltözés miatt
szép háló és konyha eladó, Veres ucca 19. sz. negyedik ajtó, délelőtt 10 óráig. 804

Gyönyörü
fekete és piros ebédlő és különböző bútorok, minden elfogadható árban, sürgősen eladó, Széchenyi ucca 6 szám Kleinnál. 808

Irőasztal,
sifon, konyhakredenc, asztal, garderob szekrény, olcsón eladó, — Hatvan ucca 11. 825

Élelmiszer és ital

Fajtiszta
rizling bor, négy hl. eladó, Rákóczi ucca 12. szám. 824

Sajáttermésü
újlétai ó-boraim 80 fillérért árúsítom, — Arany János ucca 19. szám 18-a

Oktatás

Gép- és gyorsírást
tanítok. Darabos ucca 1. szám. első emelet. x—23

Ajánlat

Jobb családnak
egyhónapos, szép fiú gyermekemet örökbe adnám. Cím a kiadóban. 578

Akácfa
Hasábfa mázsánként P 3.30, apritva P 3.60, akác dorongfa P 3.10. Akácfánk tavalyi őszi vágású, I. osztályú. — Hazaszállítva mázsánként 20 fillérrel drágább. Csak mig a készlet tart! Fakereskedelmi Vállalat, Hadházi u 4. szám. A közkórház mögött. Telefon 13-01. Porosz-, salgótarjáni szén. — Hazai, alacskai, berentei szenek. 1

Patkányt, egeret, poloskát, svábbogarat, azonnal kiirthat, biztoshatásu, speciális irtószerrel. Egyetlen kisérlet meggyőzi a vásárlót. Nagyon olcsón kapható Stern festékizletben, Piac ucca 10. (Bikával szemben).

Nikkelez,
ezüstöz, minden színre galvanizál, Földvári Széchenyi ucca 55. sz.

Hentessegéd,
sertést vágást jutányos áron el vállal, Timár u 26. szám. 811

Káposzta,
savanyított nagyban és kicsinyben kapható. — Deutsch Albert és Fia cégnél. 8-a—18

Leirási
és szokszorositási munkák azonnal elkészülnek Remington Irógép Rt. fiókja, Piac u. 58. sz. 2a.

Finom
házikáposzta 18 fillér, Nagyban külön ár. — Zsatkónál, Batthyány- és Szentanna sarok. 628

Elárverezek
Tetétlenen, 1930. évi január hó 16-án, Kossuth ucca 51. szám alatt, 2662 pengőre becsült ingóságokat u. m. tengeri, búza, bükköny kerékpár, stb. Püspökladány, 1929. dec. 7. Beczmann József sk., bir. végrehajtó. 831

Elárverezek
Debrecenben, 1930. év január hó 15-én, Honvéd ucca 19. szám alatt 4,680.00 pengőre becsült ingóságokat, u. m (gépek, bútorok, stb.) Debrecen, 1929. dec. 24. szám. Rápolthy János bir. végrehajtó. 832

Óra-
és ékszerjavítások legolcsóbban, jótállással készülnek. Aranyat, s brilliánsat, zálogcédulát legmagasabb árban veszek, Bercsényi Béla Csapó ucca 38. szám. (Iparostanonciskolával szemben.) 821

Óra-
és ékszerjavítások, legjobban, olcsón, jótállással készülnek, „óraüzem". Aranyat, brilliánsat, magas árban vesz, Blattner Árpád, Csapó ucca 12. 812

Kereslet

Dr. Vadas
és Jablonkay, jogi ismeretek c. tankönyvet. III. és IV. osztályukat keres megvételre, kereskedelmi iskolai tanuló. Cím a kiadóhivatalban. x

Baromfi-
sertéskereskedő társat vagy kölcsönpénzt keres. Cím a kiadóban. 781

Vendéglői
berendezést keresek — megvételre. Irásbeli — ajánlatot kérek Makra Zoltán, Sas u. 4., II. em. 3b. 790

Trágyát
veszek azonnali kiszállitással. Dr. Kun Miklós, Simonffy u. 1a. 794

Korlátlan
italmérést jogfolytonossággal átvételre, sürgősen keresek. Ajánlatokat „Italmérés" jeligére a kiadóba kérek. 791

Jégszekrény
nagy megvételre keresztetik. Cím OMTK, Külsővásártér 15. sz. Telefon 12—74. 803

Lakás kereslet

Modern
négyszobás lakást keresek, Piacon, vagy ahoz közel. Ajánlatokat kérek Piac ucca 75. földszintre, 2—4 óráig. 829

Kiadó lakás

Kiadó
azonnal csinos szoba, konhás, éléskamarás lakás és uccai szoba, elő szobával, Méliusz-tér 4. szám alatt. 711

Hat, esetleg nyolc
szobás modern lakás kiadó, Piac ucca 75. sz első emeleten. Értekezni lehet ugyanott, 2—4 órakor, földszinten. — 830

4 szobás
lakás kiadó. Batthyány u. 12. 549

Uránia
mozi épület, III. em. 2. lépcsőházi bejáratú uccai két szoba, előszoba, fürdőszoba kiadó. 795

Kiadó
2 udvari szoba, esetleg bútorozva. Rákóczi u. 5. szám. 805

Modern
4, 3 és 2 szobás, valamint garzon lakások, a főtéri új Svetits palotában kiadók. Értekezés a Svetits-intézet igazgatójánál, Szent A. 28. szám alatt. 3-a

Kiadó
Piac 44. alatt világos, száraz, tágas, földszintes szoba irodának, rendelőnek, műhelynek. Márton ügyvéd. Telefon 744, 273. 637

Bihari-telep
Keresztessy uccában, egy kétszer egy szoba, konyhás lakás, több mint háromszáz négyszögöl kerthelyiséggel kiadó. Értekezhetni lehet Pacsirta ucca 46.

Bútorozott szoba

Központban
különbejáratu szépen bútorozott szoba azonnal kiadó, Magos (Monti-ezredes) ucca 17. sz. alatt. 820

Lépcsőházi
különbejáratu bútorozott szoba, olcsón kiadó, Hatvan ucca 61. első emelet, 3 ajtó. 828

Kiadó
csinos, tiszta, világos, különbejáratu uccai bútorozott szoba, úri családnál, ellátással is. Eötvös ucca 48-b). 823

Különbejáratu
bútorozott szoba kiadó József királyi herceg u 29. szám. 826

Különbejáratu
elegánsan bútorozott parkettes szoba kiadó, Kossuth ucca 60. keresztépület. 822

Bútorozott
uccai száraz napfényes szoba kiadó, Mester u. 31. szám. 816

Uccai
bútorozott szoba kiadó, Darabos 9. 779

Szépen bútorozott,
különbejáratu uccai szoba, fürdőszoba használattal, esetleg bútornélkül is kiadó, Csapó ucca 78. sz. 813

Elegánsan
bútorozott szoba azonnal kiadó Püspöki palota, II. lépcső, III. em. 12a, balra. 784

Csinosan
bútorozott szoba, esetleg ellátással kiadó. — Nyil u. 116. 893

Fiatal
uriasszonynál bútorozott szoba kiadó. Fazekas Mihály 5., ajtó 2. 807

Bútorozott
szoba kiadó. Piac 58., II. lépcső, II. em. 29. 801

Bútorozott
szoba kiadó központon, Simonffy ucca 11., földszint 2. 797

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó. Vígkedvü Mihály-u. 5. 796

Különbejáratú
udvari bútorozott szoba 1—2 személynek kiadó. Miklós u. 26. 621

Központban
különbejáratu szép bútorozott szoba azonnal kiadó, Montiezredes (Magoss) ucca 17. sz. alatt. 530

Különbejáratú
előszobás bútorozott — szoba kiadó. Széchenyikert, Erőss Lajos u. 6. 652

Bútorozott szoba
egy-két személy részére kiadó. Simonyi-ut 13. 762

Üzlet, műhely, raktár

Nyiregyházán
korzón, nagy üzlethelyiség, olcsó bérért, azonnal kiadó. Felvilágositást nyújt levélben Sipos Géza cukrász, Nyiregyháza. 7-a 16

A Főtéren
épült Svetits palotában uccai és passage üzlethelyiségek és modern irodahelyiségek, február hó elsejére kiadók. Értekezés Svetits intézeti igazgatójánál, Szent Anna ucca 28. szám alatt. 3-a

A város
központjában szép üzlethelyiség kiadó. A berendezés eladó. Címeket „Berendezés" jeligére a kiadóba kérem. 15-a

Raktárhelyiség
Piac ucca 7. szám alatt azonnal kiadó. Telefon 78. szám. Tanuló felvételik Bészler és David. 523

Kiadó
kovácsműhely és istálló Károly Ferenc József út 46. 783

Üzleti
berendezés igen olcsóért, esetleg kedvező fizetési feltétellel eladó. Cím a kiadóban. 788

Italmérési
engedélyem van, üzlethelyiséget keresek. — Cím a kiadóban. 819

Kiadó
üzlet a Sámsoni-uton a mélyfúrás és iskolánál, nagy vidéki forgalom. Értekezni ott Mezeinél. 600

Eladó ingóság

Egy
jókarban levő kis Singer varrógép eladó. — Kertész u. 3., II. ajtó. 798

Eladó
16 cal. Browning vadászfegyver 105 pengőért a rendőrpalotai gépésznél. 789

Két
pult márványlappal és két oldalt hütő jégszekrény eladó. Kar u. 24. x

Háromlámpás
rádió anódpótlóval, kis töltővel, Philips hangszóróval eladó. Sarok-u. 12. sz. SzD.

Vh. 3396—1929. szám. Árverési hirdetmény!
A debreceni kir. járásbíróságnak 1929 Pk II. 45134. sz. végzése folytán dr. Halász Arthur budapesti ügyvéd által képviselt Böcher Rudolf—Melichár Ferenc bp. cég javára, debreceni lakos vh. szenvedő ellen 157 pengő 50 fillér tőke, ennek megitélt kamatai, 53 pengő 49 fill. eddigi és a még felmerülendő költségek behajtása végett, a fizetett összeg betudásával s a vh. novella 20 §-a értelmében, mindazon végrehajtók javára is, akik ugyanezen ingókra törvényes zálogjogot nyertek, helyben, Csokonai ucca 46. sz. háznál, 1930. január hó 14. napján, délután öt órakor 1470 pengőre becsült ingók, u. m. bútorfélék, kocsi, igás ló, bírói árverésen a legtöbbet igérőknek, esetleg becsáron alul is eladatnak az 1881. évi LX. tc. 107 és 108 §-a értelmében. Debrecen, 1929. évi dec. hó 24. n. Rákóczy László bir. végrehajtó. 833

Eladó
üzletberendezés, egy öntött vaskályha nagyon olcsón. Csapó 24. 683

Eladó
igen olcsón akáckaró, tüzelni pékeknek igen alkalmas. Kigyó 4. 544

Eladó ház

Eladó
Erzsébet ucca 20. számú ház, kedvező fizetési feltételek mellett. 815

Eladó
ujonnan épült családi ház. Azonnal beköltözhető. Értekezni lehet a tulajdonossal. Homok ucca 127. 722

Eladó ház
Lorántffy ucca 46. sz. Cegléd ucca sarok. 814

A Böszörményi
út 13. számú ház, — egészben, vagy részben kiadó. Tájékozódás dr. Brunner Lajosnál, Csapó ucca 22. sz. 531

Jutányos árért
eladó Pozsonyi-ut (volt Ujvárosi-ut) 20. szám alatti házastelek 374 négyszögöl szőlővel. — Van rajta egy füszer és egy jómenetelü hentesüz'et. Kevés pénzzel azonnal átvehető. — Ugyanott 1600 darab vályog eladó. Értekezni lehet Szotyori telep, Kálmán ucca 12. szám füszerüzletben. x

Ritka alkalmi vétel!
Kilencezer pengő évi lakbér! Eladó a Werbőczy ucca 8. számu ház. Tizenötezer pengő készpénzzel megvehető Fele értékben házat, v. földet elfogadok. Fizetés nem sürgős. Feltételeket a vevő diktálhatja. Értekezni lehet Csapó ucca 99. szám. Bakóczynál. 695

Eladó házak
Batthyányi ucca 10. számú emeletes ház, kedvező fizetési feltételekkel.

Nap ucca 12. számú üriház, négyszobás beköltözéssel, istállóval, gazdasági udvarral.

Károly Ferenc József út 17-c. Őtszobás, parkettes, fürdőszobás alápincézett villa, gyümölcsöskert, huszonhatezer pengőért. Megtekinthető 12 órától 3 óráig.

Darabos ucca 45. sz. modern bérház, négyszobás beköltözéssel, harmincméteres gyárhelyiséggel.

Hadházy ucca 7. sz. nagytelkü bérház öt lakással, tizenötezer nyolcszáz pengőért.

Ezen házak eladásával kizárólag a MÁTÉ ingatlaniroda van megbizva, Piac ucca 30. sz. 13-a

Eladó
Sarok u. 12. számu ház azonnali beköltözéssel, minden elfogadható — áron. SzD.

Eladó föld

Házhelynek
alkalmas, szép telek, szőlő és gyümölcsös, a Gyermekmenhelynél eladó. Értekezni lehet Domahidy ucca 3. sz. (Hungária malom mellett). x

Eladó
Mezőtelepen, 400 öl föld. Értekezni Mezőtelep, Kemény u. 16. 780

Föld,
ház eladó, Vargakertben, K. Tóth ucca 12. számu és Vámospércs mellett 45 kat. hold föld és több kisebb nagyobb birtok és ház eladó olcsón. Pataky, Hunyadi u. 8. 800

Felelős szerkesztő: PALFY JÓZSEF. — a TISZÁNTULI KÖNYV. ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotációs nyomása.